

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

Prenumerata:

Amerikoje ir užsieniuose
metams \$5.00
Pusei metų 2.50

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905

Address:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NR. 22

SOUTH BOSTON, MASS.. 1964 GEGUZĖS - MAY 27

60-TIEJI METAI

"Keleivio" Telefonas AN 8-3071

Second-class postage paid at Boston, Massachusetts

Atskiro Numerio Kaina 12 Centų

Karo gaisro pašvaistė Pietų Azijoje

Vietnamo-Laoso kariniais veiksmais sprendžiamas 39 milijonų gyventojų likimas: ar jie bus laisvi savo šalies žemėninkai, ar Kinijos ir Sovietų Sąjungos imperializmo vergai. JAV ieško taikio būdų tiems klausimams išspręsti. Bet duotas įsakymas lėktuvams žvalgytis Laoso padangė. JAV laivynas budi Tailando pakrantėse.

Komunistų vedama ir Kinijos remiama kariuomenė jau užėmė Laose du trečdaliu teritorijos. Tarp neutralistams patekusių nelaisvėn komunistų aptikti ir du Kinijos kariai. Laoso valdžios galva princas Souvanna Phouma turi medžiagos, įrodančios, kad komunistinė Kinija remia Pietų Vietnamo partizanų žygius.

Prancūzijos prezidentas De Gaulle, neatsiklauses sąjungininkų, pasiūlė Laoso ir Vietnamo klausimu sušaukti keturiolikos valstybių konferenciją.

Jungtinių Tautų organizacijos Saugumo Taryboje Adlai Stevensonas pasisakė prieš tokios komisijos sušaukimą. Esą, tegul užsienio šalys atitraukia savo kariuomenę, ir ten būsia ramu. Gi šaukti naują konferenciją nėra prasmės. Pietų Vietnamo-Kombodijos pasienį reikia pavesti saugoti tarptautiniam kariuomenės daliniui. Jis dar pareiškė, kad JAV neapleis Pietų Azijos, kol ten gresia komunistų pavojus.

Souvanna Phouma sutinka su tokia konferencija, jei komunistų kariuomenė tuoj nutrauktų karo veiksmus ir grįžtų, iš kur atėjusi.

Ir Sovietų Sąjunga siūlo sušaukti 14 valstybių konferenciją birželio mėn. vidury. Reikalas aiškus, norima uždelsti laikas, kad komunistų armija įsigalėtų visame Laose. Tada jau nebeliktų, ką tokioj konferencijoje svarstyti.

Pietų Vietnamo užsienio reikalų ministeris atvyksta su įrodančia medžiaga JT Saugumo Tarybai pranešti, kad Kombodijos valdžia sudarė partizanams prieglaudą, kur jie užklupti gali pasislėpti, perėję Kombodijos sieną. Čia jie gauna maistą, aprangą ir yra apmokomi karo veiksmams. Taip pat turima įrodančių dokumentų, kurie patvirtina, kad Kinija remia partizanus ne tik ginklais, bet ir savais kariais.

Maskvos karo reikalams skirtas laikraštis Krasnaja Zvezda puola JAV ir Angliją, kad, esą, jos nori už-

kariauti visą Pietų Aziją. JT Saugumo Taryboje Adlai Stevensonas pasakė, kad be taikos Pietų Azijoje JAV kitų tikslų neturi. Tegu kaimyninės šalys palieka Pietų Vietnamą ir Laosą ramybėje, tegu slapta nesiūnia ginklų partizanams, ir tame žemėje kampely užviešpataus taika.

Panašiai kalbėjo ir valstybės sekretorius D. Rusk. Jis pasakė, kad jeigu JAV dabar apleistų Pietų Vietnamą, tai visos Azijos tautos atitektų Kinijai.

JAV, Laoso valdžios pirmininko paprašytos, ne tik davė įsakymą lėktuvams pradėti žvalgyti Laoso karo veiksmų sritis, bet ir kai kurie karo laivai jau pasiekė Tailando krantus. Tailando vyriausybė pasiūlė savo žemėje pradėti JAV kariuomenės manevrus.

Paryžiuje pavogė turtuolio žmoną

Milionieriaus Dassault žmona buvo pagrobta, kai ji prie savo namų lipo iš automobilio. Spaudoj tuoj pasirodė žinių, kad ją pagrobė pogrindy veiklą prezidento de Gaulle priešininkai. bet greitai paaiškėjo, kad tai paprastų plėšikų darbas, kurie norėjo už ją gauti išpirkimą du milijonai. Vyras atsisakė su plėšikais derėtis. Žmona buvo rasta už Paryžiaus viename apšviesto name. Suimti 3 įtariamieji asmenys.

Tai retas atsitikimas Paryžiuje.

SOVIETIJOS PARAMA EGIPTUI

Viesėdamas Egipte, Sovietų Sąjungos diktatorius N. Chruščiovas pažadėjo Egiptui 220 milijonų dolerių paskolos. Paskolos grąžinimas bus išdėstytas 10-12 metų.

Iki šiol Egipto ūkiui kelti JAV yra davusios 750 milijonų dolerių.

Fordo b-vė numato išsiplėtimui išleisti virš pusantro biliono dolerių, o General Motors 2 bil 200 mil.

Kas laimėjo Naujojoje Anglijoje

Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimuose Naujosios Anglijos apygardoje balsų gavo: dr. P. Vileišis (Waterbury)—691, O. I. Vaskienė (Bostonas)—589, dr. B. Matulionis (Wallum Lake), R.L.—512, V. Bražėnas (Stamford)—509, kun. Jutkevičius (Athol)—492, P. Pauliukonis (Worcester)—481, J. Bernotas (Hartford)—416, K. Bagdonas (Waterbury)—411, A. Lapšys (Bostonas)—307, V. Stelmokas (Bostonas)—302, S. Grižė - Jurgelevičius (Bostonas)—300 ir dr. Br. Mickevičius (Bostonas)—233.

Galimas dalykas, kad į Tarybą įeis ne mažiau kaip 5 atstovai.

Didžiulis gaisras Bostone

Pereitą penktadienį Bostone kilęs gaisras nušlavė 35 namus, be pastogės paliko 300 žmonių ir nuostolių padaryta apie 750 tūkstančių dolerių.

Laimė, kad gaisras prasidėjo dienos metu, tai žmonių beveik niekas nenukentėjo, tik keli ugniagesiai buvo kiek sužeisti.

Jeį gaisras būtų persimetęs dar į vieną bloką, tai ugnį būtų dingę ir visuomeninio dabar sergančio A-nestos gyvenamieji namai.

SUSIRGO AL. SULAITIS

New Yorke gyvenęs socialdemokratų veikėjas Aleksandras Šulaitis susirgo ir paguldytas Manhattan General ligoninėje (307 2nd Ave., IV aukšte, kambaryje 409). Jį lankyti galima nuo 11 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Karšta Egipto saulė įveikė ir Nikitą Chruščiovą: jis gerokai pavargęs, dėl nuovargio net atsisakė aplankyti kai kurias anksčiau numatytas vietas. Kai skaitytosios pasiekė šis numeris, Nikita jau bus grįžęs į Maskvą.

Iš kairės į dešinę Jungtines Arabų Respublikos prez. Abdel Nasser, Nikita Chruščiov, Irako prez. Abdul Salam Aref ir Jemeno prez. Abdulla Al Sallai spaudžia mygtuką, ir... smelio siena išlėkė į orą, atidarydama Nilo vandenini kelią į ką tik pastatytą Asvan užtvanką, kurią pastatyti padėjo Sovietų Sąjunga. kai vakariečiai atsisakė. Viršuje matyti, kaip ta smelio užtvarka sprogo.

NEW YORK, N.Y.

Socialdemokratų susirinkimas

ALSS 19 kuopos visuotinis narių susirinkimas įvyks gegužės 28 d. 7:30 val. vak. ketvirtadienį. F. Bruco sve-tainėje, 86-16 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.

Darbotvarkė: sekretoriaus, išdininko, atstovų N. Y. Taryboje ir kiti pranešimai; atstovų į Lietuvių Kongresą Washingtono delegavimas; kuopos valdybos rinkimai ir kiti dalyvių iškeliami klausimai.

Visus kuopos narius maloniai kviečia dalyvauti

Kuopos Valdyba

JAV žymus socialistų veikėjas, kelis kartus buvęs kandidatas į prezidentus, Norman Thomas apdovanotas Italijos aukščiausiu ordinu — solidarumo žvaigžde.

Nauji rinkimai ir seni pinigai

Dviejų didelių bendrovių savininkas milijonierius Howard Samuel demokratų partijos rezoliucijų ir platiformos komitetui pareiškė, kad reikia šalinti iš politikos begėdišką pinigų įtaką, kad joje galėtų veikti žmonės be pinigų, jeigu tik jie yra gabūs.

Jis sakė, kad Rockefelleriui vien Kalifornijoje pirminių rinkimų agitacija atsisie milijoną dolerių, tiek pat išleis ir jo varžovas Goldwater, o viso labo pirminiai rinkimai kandidatui į prezidentus Rockefelleriui atsisie 7-10 ml. dolerių.

Korėjos jaunuoliai karščiuojasi

Pietų Korėjos studentija gerokai įsisiūbavo. Daliniai studentų demonstracijų įtakojė jau buvo nuverstos ar pertvarkytos dvi Korėjos valdžios.

Dabar Seulo mieste įvyko naujos demonstracijos. Šį kartą prieš JAV, kurios iki šiol taip Pietų Korėją rūpinasi. Studentams nepatinka, kad JAV pataria P. Korėjai suėti į glaudesnius santykius su Japonija, senu Korėjos priešu.

Bemalšinant demonstracijas buvo sužeista daug demonstrantų ir policininkų.

Prezidento Kennedy sargyba buvo bloga

J. F. Kennedžio nužudymo atgarsiai. Slaptosios tarnybos buvęs agentas kaltina savo viršininką. Esą, jis neteisėtai atleistas iš tarnybos. Jo bijotasi, kad neiškeltų viešumon slaptosios tarnybos apsilėidimų, girtavimo. Prez. Kennedis nebuvo prideramai saugojamas.

Teisybei pasireikšti visuomet yra sunku. Kai kada ji į viesumą ateina labai kreivais keliais.

Iki šiol dar vis esama visokių spėliojimų ir įtarinėjimų, kas gi iš tikrųjų nušovė prez. Kennedį? Aar tai būta kurių nors asmenų grupės samokslas, ar tik pavienio asmens garbas?

Prezidentą saugoja slaptoji tarnyba (Secret Service). Keletas jos vyrų visada lydi prezidentą. Jų pareiga prezidentą saugoti nuo galimų pasikėsinimų į jo gyvybę.

Slaptosios tarnybos viršininkas atleido vieną savo agentą, A. Bolden, 29 m. negrą. Mat, esą, A. Bolden pasiūlęs dolerių padirbėjų gaujai už 50 tūkstančių visą vyriausybės surinktą medžiagą apie tą bylą.

A. Bolden įrodinėja, kad tas kaltinimas sufabrikuotas, norint jį atleisti iš tarnybos. O jį atleisdama saugumo tarnyba nori apsaugoti save.

A. Bolden tarnybon buvo priimtas 1960 metais. Jis turi daug žinių apie slaptosios tarnybos tokius darbus, kurie nesiderina su jos pareigomis. A. Bolden norėjo Warren komisijai paliudyti.

Dar vienas tarpininkas Kiprebuvęs Ekvadoro prez. Galo Plaza, kurį Jungt. Tautų gen. sekretorius U Thant paskyrė savo atstovu Kipre. Be jo, jau seniau yra paskirtas suomių diplomatas Tuomioja. Tarpininkų netrūksta, bet jų darbų vaisių mažai.

ti, kaip nerūpestingai buvo saugojamas prez. Kennedis. Bet jo neprileido, nes žinojo, kad kad jis pranešias, kaip saugumo pareigūnai girtavo Hyannis Port, Mass. ir tt. Taigi, gal panašiai prezidentas buvo saugojamas ir Dallas mieste.

Taip teisinga save atleistas iš tarnybos agentas A. Bolden, išėjęs aukštąjį mokslą Lincolno universitete, Miss.

Bet du kaltinamieji prisi-pažino tarpininkavę tarp A. Bolden ir tos pinigų padirbėjų gaujos. Taigi belieka laukti, kol teismas tars savo žodį.

Sporto rungtynėse žuvo 500 žmonių

Peru valstybės sostinėje į futbolo rungtynes susirinko 45,000 žiūrovų. Teisėjui neįsikačius vieno įvarčio Peru komandos naudai, komandos gerbėjai pradėjo protestuoti. Galų gale kilo didelės peštynės. Atvykusi policija pradėjo peštukus vaišinti ašarinėmis dujomis. Tada išsiganę žiūrovai metėsi prie vartų, vienas kitą mindžiodami. Žuvę per 300 asmenų ir 500 sužeistų. Taip praneša pirmosios žinios.

Sumišimu pasinaudodami, huliganai grobė užmuštųjų laikrodžius, pinigines ir kitką. Toks baisus įvykis sporto rungtynėse yra gal pirmas.

Politinių grupių konferencijos

Gegužės 30-31 d. įvyks krikščionių demokratų konferencija Clevelande, Ohio. Konferencijoje bus pranešimai: Tarptautiniai santykiai, Krikščionys demokratai šiandien, Lietuvos laisvinimo problemos ir krikščionių demokratų veiklos perspektyvos. Paskaitininkai — Pr. Vainauskas, St. Lušys, Al. Vadeckas.

Liepos 4-5 d.d. Wilkes-Barre, Pa., įvyks Sandaros konferencija. Ten pat ir SLA atstovų suvažiavimo metu susirinks ir Tėvynės Mylėtojų Dr-jos atstovai.

Vienybė pralenkė Laisvę

Poniutė Pranė Lapienė Vienybėje (nr. 19) pasigyrė turėjusi svečių, kurie mėginę jai įkalbėti nerašinėti ir neremti Vienybės, kuri "parsidavusi mūsų tautos priešui dirba." Su jais išsikalbėjusi, ji paprašiusi juos "palikti ramybėje jiems nepatinkamus žmones ir laikraščius," o jiems išėjus, tuoj kibusi ieškoti laišku, kurie jai buvę atsiųsti iš Vokietijos ir kuriuose buvę informuojama apie pasitraukusius iš Lietuvos karo audrų ten nublokštus lietuvius.

Tarp tų laišku jį surado dr. Broniaus Dirmekio laiškas, jai rašytą 1948 m. iš Paryžiaus, kurį ji pasiuntė Vienybei, tuo norėdama įtikinti "visus, jog Vienybė telpa nemalonios mums žinios nėra vien "persipausdintos" iš kitų laikraščių arba "iš anapus", kaip kai kas įtarinėja."

Vienybė, aišku tą laišką tuoj išspausdino. O kas jame parašyta?

"Kaip jau esu rašęs, aš lengva ranka gerus du trečdalius lietuviškų DP be gailesčio atiduodau Afrikai, Australijai, Brazilijai ir... Venecuelai. Tie du trečdaliu sudaro daugumoj kontingentą tokių žmonių, kurie yra biauariai sutepę rankas kitų žmonių krauju," rašo B. Dirmekis.

Pasak B. Dirmekį, Lietuvos žydus, apie 100,000, išžudę ne vokiečiai, o patys lietuviai per 1 savaitę.

Tame laiške yra ir daugiau šlykščiausių kaltinimų naujesiems išeiviams, bet pakanka aukščiau išspausdinto ištraukos.

Per tuos keliolika metų bolševikai kasdien vis naujų kaltinimų išgalvodavo, naujų purvų ant tų išeivių galvų pildavo ir tepė, bet tokių šlykščių, kaip B. Dirmekis, ir jie dar nesugalvojo. Jie yra šimtus kartų rašę, kad tie dipukai ir šokie ir tokie, kad jie ir žydus, ne tik komunistus, žudė, bet kad jų tarpe būtų dauguma žmogudžių, tai nei Lietuvos komunistų spaudoj, nei čionykštės Laisvės ar Vilny to dar nebuvo rašyta. Tai dabar sužinojome iš Vienybės, kurios "išmintingosios" redaktorės rado reikalingą tą iš "šio pusės" esančios balos pasemtą purvą išpilti ant naujųjų išeivių galvų, lyg "šios pusės" smirdalai turėtų geresnį kvapą, negu iš "anos pusės."

Mes jau seniai pastebėjome, kad Vienybės poniutės nustojo dar vieno jūto — uoslės, nekalbant jau apie betkokį kilnesnį pojūtį.

Jau iš to laiško turinio sprendžiant, yra aišku, kad ką nors atsakinėti į jau mirusio Dirmekio kliejėjimus nėra ne reikalo, bet galima būtų tik prisiminti, kas tas Dirmekis buvo ir kuriuo tikslu jis tą laišką rašė.

Nors apie mirusį, kaip jau priimta, buvo kai kurioje spaudoje prirašyta daug visokių gerumų, bet prie to reikia dar nepamišti, kad Br. Dirmekis buvo vadistinės tvarkos auklėtinis, jos išmokslingas ir iškeltas net iki svarbiausio valdinio laikraščio redaktoriaus vietos, karjeistas, nesivaržęs dėl priemonių pastumti net savo draugą šalį, jeigu tik jis ton vieton norėjo atsistoti.

Neabejotina, kad ir tas jo laiškas parašytas egoistiniais sumetimais. Jis jame rašo, kad šalpa besirūpinantieji nedalintų jų suaukotų gėrybių pagal "lygybės šūkį." Jis įtaigoja laiško gavėją Lapienę, kad "gerieji" būtų daugiau remiami, o kadangi iš laiško turėjo atrodyti, kad jo autorius yra kristolinis žmogus, tai reiškia jis turėtų būti ir daugiau šelpiamas...

Vienybė mes jau nesistebim, bet Prane Lapienei norėtume dar pareikšti užuojautą dėl jai apnikusios isterijos. Nesutalpindama savyje viso pykčio, ji kasa iš kapų nabašnikus ir, juos pražiodinusi, liepia kalbėti tai, dėl ko jie patys šiandien atgailautų ar iš gėdos raustų. Be to, ji dar laukia, kad ir kiti numirtų, nes tada dar ir daugiau jų iškastų... Ir kam visos šitas kaprausio darbas? Tik jau ne Lietuvos laisvės ir net ne pačių nabašnikų labui. Greičiausia tam, kad visuomenė štai žinotų, jog kažkur ten krūmuose yra dar tokia Lapienė, kuri irgi kažką turinti pasakyti... Kągi, amžiuji bėgant, visokių sukrėtimų moterėlėms pasitaiko.

KAS PASIKEITĖ PER 10 METŲ

Gegužės 17 d. sukako 10 metų, kai JAV Aukščiausias teismas panaikino segregaciją mokyklose. Bet gyvenime tas teismo sprendimas per 10 metų toli gražu neįvykdytas.

"Southern School News" žiniomis, vienuolikoje pietinių valstijų tik 34,000 negrų tesimoko kartu su baltaisiais, tai yra tik nepilni du procentai.

Šešiose valstijose ir Kolumbijos distrikte 54,8% negrų mokosi mišiose mokyklose.

17-je valstijų ir Kolumbijos distrikte, kur prieš 10 metų mokyklos buvo segreguotos, dabar apie 316,000 negrų mokinių, arba 9,3%, mokosi kartu su baltaisiais. Tik vienoje pietų valstijoje — Mississipi — mokyklos tebėra segreguotos, bet trijuose distrikuose teismas jau yra įsakęs nuo rudens priimti negrus į baltųjų lankomas mokyklas.

General Motors bendrovė numato šiemet išleisti dirbuvėms praplėsti ir naujimą įrengimą 2 bilionus dolerių ir padidinti samdinių skaičių 50,000.

Senato respublikonų vadas Everett Dirksen (kairėje) ir demokratų vadas Mike Mansfield pareiškė laikraštiniams, kad civilinių teisių įstatymo sumanymo svarstyme pasistūmėta pirmyn — dėl daugelio klausimų susitarta.

Kas kitur rašoma

Maskvinių komunistų labai daug rašoma ir kalbama apie ugdomą naują "komunistinę dorovę" ir apie naują žmogų, būsimą "sovietiski šeloviek".

O kaip pavergtose Lietuvoje sovietinio gyvenimo sąlygose grūdinas tas būsimas dvigubai susovietintas žmogus, rodo ir žinutės iš komunistinės "Tiesos" nr. 111.

Dėl vienos asies

"Kovo 8-sios" kolūkyje — darbinetis. Baigiamos sėti grūdines kultūras, linai. Mechanizatoriai stengiasi, bet iš keturių traktorių dirba tik trys.

— Jeigu būtų visi dirbę, jau būtume pasėję, — sako kolūkio pirmininkas Z. Čižauskas. Ir paaiškina:

— Ačiū Susivienijimui, padėjo...

Buvo taip. Balandžio 25 dieną kolūkis pirkė dvi vėdomojo rato ašis. Nuėjo į Susivienijimo Skuodo skyriaus sandėlį atsiimti, o ten likusi tik viena.

— Kita kažkur užsimetė. Aš surasiu, — mikčiojo sandėlininkas A. Vaskys. Bet nerado, o ir negalėjo rasti, nes savavališkai šią dalį atidavė kolūkiui "Kelias į ateitį" mechanikui.

Praėjo dvi savaitės, o ašies vis nėra. A. Vaskys ir kiti Susivienijimo skyriaus darbuotojai žada ją ryt po ryt parūpinti, bet savo pažadą taip ir neįteisi. Taktoriai stovi. Kiek darbų jis galėjo atlikti per tas brangias sėjos savaites? Kas gi atlygins kolūkiui nuostolius?

Dingo ašis. Ji nedingo. Ji buvo ir kitam reikalinga lygiai, kaip ir ją užsakiusiems. Svarbiausia, — kad buvo tik dvi tokios ašys visame Skuodo valsčiuje.

Vietoj užkandinės karčiama

"Tai buvo šeštadienio vakaras Skuodo rajono Ylakių miestelio užkandinėje. Pilna žmonių. Staliukai apstatyti svaiginamaisiais gėrimais. Žmonės girti jau ne dainuoja, o tiesiog baubia. Parduotuvė K. Dapšauskas patenkintas vaikšto apie geriančius piliečius. Ir, užuot sudraudęs prisigėrusius, pats su jais kartu išgeria. Užkandinės vedėja S. Dapšauskienė į girtus irgi nekreipia dėmesio, priešingai, girtiems irgi pardavinėja svaigalus.

Tokios "linksmybės" Ylakių užkandinėje vyksta kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį."

Ar tik vienoje Ylakių užkandinėje girkšnojama? Ne, ten pardavinėjama degtinė kiekvienoje užkandinėje, kad girtos akys mažiau įžiūrėtų komunistinio melo.

Kur jūsų sąžinė?

"Mes, Mažeikių miesto vaistinės nr. 315 darbuotojai, esame pasipiktingę valdytojos B. Jasiūnaitės pikt-naudžiavimu. B. Jasiūnaitė emė pardavinėti vaistus, aplenkdama kasą, savo kabinetą atleisdama sunkiau gaunamus vaistus. Ir, žinoma, pinigai į kasą nepatenka.

Kadangi vaistinėje nesukomplektuoti etatai, B. Jasiūnaitė sugalvojo prirašinėti kai kuriems darbuotojams po pusę etato, o pinigų — sau į kešėn.

Visa tai žinoma vaistinės buhalterii K. Kvedarui, tačiau jis su tuo kažkodėl taikstosi."

Atsakymas nesunkus. Drg. B. Jasiūnaitės sąžinė užmigdė sunkios bolševikinio gyvenimo sąlygos.

KODEL REIKALINGOS POLITINIS PARTIJOS

Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos Centro Vaidybos pirmininkas teisių daktaras Kazys Sidlauskas Laisvosios Lietuvos bendradarbiui dr. K. Sruogai į mi-

nėtą klausimą šitaip atsakė (žiūr. Laisvoji Lietuva nr. 10):

"Suprantamas dalykas, sako dr. Sidlauskas, kad lietuvių politinių grupių tikslai ir darbai išeivijoje yra žymiai susiaurėję, nes šioms grupėms, kaip ir visiem patriotiško nusistatymo lietuviams išeivijoje pagrindiniu tikslu likęs Lietuvos laisvinimas. Tačiau lietuvių išeivių vedama tautos išlaisvinimo kova pirmoj eilėj yra politinė kova, nes ji tegali būti vedama tik politinėmis priemonėmis. Todėl, man atrodo, pačioj pradžioj daug tikslingiau, jei mes Lietuvai laisvės prašome kaip buvę Lietuvos tautininkai, valstiečiai liaudininkai, socialdemokratai ar krikščionys demokratai, negu kad mes tą kovą vestume tik kaip patogiai laisvuose kaštuose įsikūrę emigrantai, nors ir pagrįstai save vadinume politiniais pabėgėliais."

"Gana svarbus politinių grupių tikslas išeivijoje būtų palaikymas susidrausminimo ir politinio darbo reikšmės įvertinimo. Be drausmės betkoks veikimas gali išvirsti į chaosą, o be grupinės atsakomybės yra pavojus atskiriems individams išeiti su menkai apgalvotomis ir problematiškos vertės iniciatyvomis, kurios neatneša laukto rezultato. Aikvoja kelių visuomenės jėgų ir sukelia joje bereikalingą erzėlį. Ryškus pavyzdys gali būti L. Valiuko rezoliucijų akcija, kurią net mūsų rimtoji spauda pradžioje tiesiog perdėtai rėmė, bet dabar net tautininkai, po pradinio džiaugsmo, kad su-
rastas puikus būdas kaisioti pagalvius ir ALT ratus, o ypač gadinti dr. P. Grigaičio nervus, rado reikalingą aiškiai pasisakyti, kad visa toji akcija tik išpūstas muilo burbulas."

POLITINIS VARŽYBOS BENDRUOMENĖJE

Lietuvių Bendruomenės Tarybos rinkimų rezultatai dar nepaskelbti. Sandara apie tuos rinkimus Chicagoje rašo:

"Taigi, rinkimai vyksta pagal politinės kampanijos taisykles. Bent kuriai grupei laimėjus, kitos grupės žmonės pasiliks už durų ir neturės balso bendruomenės reikalų tvarkyme. Tuo būdu vietoj apjungimo, įvyks susiskaldymas."

Brazilijai nutraukus ryšius su Kuba, Pietų Amerikoje beliko tik 4 valstybės — Bolivija, Čilė, Meksika ir Urugvajus, kurios su ja palaiko diplomatinis ryšius.

Ir sienos turi ausis

Kad taip gali būti, dar kartą paaiškėjo pereitą savaitę JAV ambasados Maskvoje namų sienose radus apie 50 mikrofonų. Mikrofonai buvo įtaisyti giliai (8-10 colių) sienose kaip tik tuose aukštuose, kuriuos užėmė pats ambasadorius ir kariniai atstovai.

Jau seniau ambasados namuose buvo susekta apie 130 mikrofonų, buvo įtariama, kad jų yra ir daugiau, bet juos surasti tepavyko tik tada, kai buvo pasirūyta tam tikras sienas visai išgriauti.

Į tuos namus ambasada atsikėlė 1953 metais. Namai buvo 7 aukštų, pagal ambasados pareikalavimą rusai pristatė dar tris aukštus. Dabar juose ir surasti tie mikrofonai. Vadinasi, jie buvo sienose įtaisyti statybos metu.

JAV ambasadorius tuoj įteikė griežtą protestą Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministeriui, reikalaujamas apsaugoti nuo panašių dalykų ateityje. Ministeris žadėjo reikalą iširti. Jeigu jis ir pažadėtų panašių mikrofonų nebeatyti, tai vis tiek tas jo pažadas būtų be jokios vertės.

Laisvoji Lietuva irgi tuo reikalu rašo:

"Reikia pripažinti, kad Čikagos apygardoje įnešta į rinkimus politinių grupių bandymas Bendruomenę paversti politinių grupių varžybų arena gali turėti toli einančių ir labai neigiamų pasekų Bendruomenės gyvenime."

DIEVO TEISINGUMAS PAGAL VYSK. BRIZGĮ

B. K. Naujokas Dirvos nr. 58 rašo, kaip vyskupas Brizgis aiškina Dievo teisingumą:

"Vyskupas V. Brizgis laiške maldos reikalu (Drauge, geg. 4.), pakartojęs tradicinį įsitikinimą, kad "mūsų Viešpats yra gailestingas ir kantrus, daugiau negu žmogaus protas gali suprasti, Dievo teisingumą aiškino žmogiško proto išvadomis, Dievas, esą, nebūtų Dievas, jei nebūtų visagalis ir tobulas. Kadangi Dievas yra Dievas, tai jis yra ir tobulas, o būdamas tobulas, negali būti neteisingas (nors ir visagalis). O Dievo teisingumo reikšmės praktikoje vyskupas aiškino ne tik kaip suprantamą, bet ir kaip konkrečiai žinomą dalyką. Būtent, Dievo teisingumas, esą, reiškiasi atlyginimu ne tik už gerus, bet ir už blogus pasielgimus. Atseit, reikiassi ne tik malonėmis, bet ir bausmėmis. Eidamas toliau į konkretybes, vyskupas teigė, kad paskiriems asmenims Dievas atlyginimą (ar bausmę) skiria šiame gyvenime, arba amžinybėje, bet t a u t o m s ar bendruomenės tai tik šiame gyvenime."

Vadinasi (jei vyskupas žino, ką sako), Dievas vadovaujasi ne tik individualios, bet ir kolektyvinės atsakomybės principu ir, vykdydamas savo teisingumą, praktikuoja ne tik individualines, bet ir kolektyvines bausmes... Nežinau kaip vyskupo, bet mano protas to kaip tik neišneša. Žmogiš-

Dabar svarstoma, ar daug paslapčių galėjo komunistai sužinoti. Tikrai į tai atsakyti niekas negali. Visi JAV ambasadų tarnautojai, ypač komunistiniuose kraštuose, gerai žino, kad jie yra visai sekami ir todėl savo pasikalbėjimuose turi būti labai atsargūs.

JAV Maskvos ambasadoj yra įrengta tokių kambarių, tankiais vadinamų, kurie yra absoliučiai saugūs, nes specialiai izoliuoti. Juose ir vyksta tokie pasikalbėjimai, kurie reikalingi nepaprasto slaptumo.

Šitos aplinkybės sumažina rastųjų mikrofonų reikšmę, bet nėra abejonės, kad per 11 metų komunistai iš tų mikrofonų išgirdo ir jiems naudingų dalykų.

Cia galima priminti, kad komunistai 1945 m. JAV ambasadoriui Harrimanui padovanojo JAV herbą (valstybės ženklą), kuris kaboją ambasadoje ir kuriame 1952 metais buvo rastas mikrofonas. Tą herbą JAV ambasadorius Jungt. Tautos Lodge parodė visiems JT atstovams, pabrėždamas, kokie šnipinėjimo meistrai yra Maskvos komunistai.

kas teisingumo supratimas protestuoja prieš kolektyvinės atsakomybės dėsni ir ypač prieš kolektyvinio baudimo praktiką, nesgi bausiti be atodairio su kaltais ir nekaltus mums atrodo didžiai neteisinga. Jei dieviškasis teisingumas kitoks, tai jis irgi, turbūt, priklauso į žmogaus protui neįmanomą suprasti dalykų kategoriją. Vyskupo paaiškinimas jį padarė dar nesuprantamesnį.

Ragindamas melstis, vyskupas nurodė tikslą — "kad permaldavus Dievo teisingumą" — ir užuominomis kartojo jau ne kartą girdėtą mintį, jog tautos, jų tarpe ir mūsų tauta, esti Dievo baudžiamos, ir tokiais atvejais turi nusipelnęti bei maldauti atleidimo. "Senovėje," sako, "pranašai pasakydavo, o dabar patiems reikia suprasti, kad už daugelį dalykų Dievas viešai baudžia, kad pamokius kaltuosius ir išpėjus būsimas kartas."

Atleiskite už "piktžodžiavimą", bet tikrai nesuprantu, kaip galima laikyti tobulu tokį reiškinį, kai "muša ir pavadėms neklausia," kai esi baudžiamas ir turi maldauti atleidimo, nors gali tik s p e l i o t i, už savo ar kieno kito bei kokią kaltę turi atsiprašyti. Ką ir kaip gali tave pamokyti bausmė, užklupusi tave be kaltinimo ir be teismo, paskirta už akių. Ir kodėl vyskupas sako, esą, "Gerai darome nuolat primindami pasauliui mūsų tautos ir tėvynės kančias ir jai padarytą neteisębę," jeigu visa tai, anot jo, Dievo paskirta bausmė? Toj "Dievo bausmės" teorijoj galai nesusieta..."

Automobilių pramonės darbininkų unija turi apie 1,151,000 narių, kurie per metus nario mokesčio sumoka \$41.6 mil. Jos streiko fonde yra 61.1 mil. dolerių.

Nailoninių kostiumų nebuvo iki 1940 m. pasaulinės parodos.

KAS NIEKO NEVEIKIA,
TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO,
TAS DUONOS NEPRASO.

Jonui Budriui 75 metų

Gegužės 22 d. Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys susilaukė 75 metų amžiaus. Jis gimęs 1889 m. Kaune, 1907 m. baigė Kauno gimnaziją. Dar gimnazistų būdamas, dalyvavo (1900-1905) Dainos draugijos chore.

Prasidėjus pirmam pasauliniam karui, buvo mobilizuotas rusų kariuomenės. Likimo buvo nublokštas net Vladivostokan (Sibire) ir ten 1920-21 m. studijavo Rytų kalbų institute.

1921 m. rugpjūčio mėn. Jonas Budrys grįžo Lietuvon. Nuo tada prasidėjo jo didžioji veikla. Kurį laiką jis buvo Lietuvos kariuomenės generalinio štabo kontržvalgybos viršininkas, vėliau Klaipėdos sukilimo organizatorius ir vadas.

1923 m. vasario 24 d. jis buvo paskirtas Klaipėdos krašto vyr. įgaliotinio padėjėju ir nuo 1923 m. balandžio 1 d. vyr. įgaliotiniu Klaipėdos kraštu. Nuo 1924 m. iki 1925 m. lapkričio mėn. buvo Klaipėdos krašto gubernatorium, nuo 1927 m. sausio 12 d. iki 1928 m. sausio 23 d. — Vidaus reikalų ministerijos patarėjas, saugumo viršininkas.

Jo pastangomis buvo sukurta pulk. Klesčinskis, kuris šnipinėjo Sovietų Sąjungai.

1933 m. Jonas Budrys perėjo į Užsienių reikalų ministeriją ir buvo paskirtas Lietuvos konsulu Karaliaučiuje, o nuo 1936 m. lapkričio 1 d. Lietuvos generaliniu konsulu Rytų Prūsijai ir tu pačių metų lapkričio 11 d. perkeltas Lietuvos generaliniu konsulu į New Yorką.

1940 m. Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys tapo išrinktas New Yorko miesto garbės piliečiu.

Jonas Budrys yra kai ką parašęs iš savo atsiminimų, bet jis turi dar daug nepaskelbtos įdomios istorinės medžiagos.

Mes linkime jam dar ilgo ir malonaus amžiaus ir dar aprašyti visą savo judrą politinę veiklą bei anuos laikus, kupinus svarbių įvykių.

NEW YORK, N.Y.

Balfas seimas

Balfas šiemet mini savo veiklos 20 metų sukaktį. Jo dvylikasis seimas bus New Yorke spalio 17 d.

METHUEN, MASS.

Metinės pamaldos ir gegužinė

Lietuvių Tautinė Katalikų parapija kasmet iškilmingai švenčia Kapų puošimo dieną (Memorial Day). Jos kapinės yra prie North Lowell kelio, Methuene.

Šiemet pamaldos bus gegužės 30 d., šeštadienį, 11 val. ryto Tautinėse kapinėse. Po pamaldų veiks skanių valgių bufetas, kuriam vadovaus prityrę šeiminingai Petras ir Marytė Kurgonai. Bus įdomi meninė programa, šokiai, kuriems vadovaus Stasys ir Vladislava Kandrutai. Be to, bus įvairių laimėjimų, kuriuos tvarkys pirm. Leopoldas Pieslak. Žmonių judėjimą tvarkys pirmieji bažnyčios organizatoriai Stasys Vilčiauskas ir Liudvikas Kinderis.

Visi yra prašomi tą dieną skirti mūsų ruošiamoms iškilmėms.

Kun. J. Gaspariūnas ir Parapijos komitetas

Paragink savo pažįstamus išsirašyti Keleivį. Kaina metams \$5.

Petras Būtėnas

Iš kur kada kas kaip su kuo lig šių laikų...

IS KR. DONELAIČIO MINĖJIMO BOSTONE

Tęsinys

4. Mokslo (kalbotyros, archeologijos, istorijos, etnografijos ir kt.) reikalui vien lietuvių tauta ir jos kalba remtis galima, nes ši kalba turi daugybę tam resursų ir daug įvairios senovės, visokių senienų ir naujienų. Bet tikrai geriausia remtis visos baltų giminės tautomis ir kalbomis, nes visi pagrindiniai baltiniai čia elementai tiek gražiai nuo seno susipynę, kad net jie vienas antrą ir paaikšina, ir papildo, ir leidžia daryti rimtų tikrų išvadų. Pvz. mūsų kaimynų slavų ir germanų pasaulyje šitokiems atvejams trūksta darnos.

Pagaliam, lietuviui jau tautiniu principu, man rodos, nėra patartina girti vien lietuvių kalbą ar šiuo pat atvejų latviui — vien latvių kalbą. Baltų kalbų šeimos žinome 8 kalbas. Iš jų 6 jau mirusios, o iš šių mirusiųjų kalbų prūsų kalba yra palikusi savo raštą ir visų seniausiųjų baltų kalbų lyčių. O vietovardžių ir asmenvardžių (pvz. vien prūsų asmenvardžių žinome per pusketvirtą tūkstančio, o jų duplikatų taip pat daugybę), ypač vietovardžių, jos visos kartu su gyvosiomis lietuvių ir latvių kalbomis be gales paliko, kad imk ir tyrinėdamas iš jų kurk rašyk senųjų laikų visos baltų plačiosios teritorijos nuostabiasia

Kairėje sen. Barry Goldwater, daug pastangų dedąs, kad būtų nominuotas kandidatu į prezidentus. Padėjimas laimėjimo Oregono pirminių rinkimuose, jis tikisi laimėti ir Kalifornijoje birželio 2 d. Jei taip bus, jis galės tikėtis būti nominuotas. Dešinėje kitas respublikonas, New Yorko gubernatorius Nelson Rockefeller, kuris taipgi tikisi būti nominuotas.

CHICAGO, ILL.

Lietuvių Fondo suvažiavimas

Gegužės 16 d. buvo antrasis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Iš pranešimų paaikėjo, kad fondas turi 527 narius, kurie jau sudėjo 140,418 dolerių ir yra pasižadę dar nemažą sumą sudėti.

Dr. J. Kazickas fondan jau buvo įnešęs \$10,000, o suvažiavimo metu įnešė už kiekvieną savo vaiką dar po \$1,000, iš viso dar \$5,000.

Fondo taryboje yra 15 asmenų, iš jų kasmet 5 išeina. Šiame suvažiavime išrinkti dr. J. Kazickas, A. Mažekierė, dr. K. Ambrozaitis, inž. V. Naudžius ir A. Šantaras.

Fondo Tarybos pirmininkas yra dr. A. Razma, valdybos pirm. T. Blinstrubas.

VILNIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos JAV ir Kanados kraštų trečiasis suvažiavimas bus gegužės 30 d. Lietuvių Namuose (3009 Tilman St.) Detrote.

Chicagoje lietuviai pasta- 8 operas. Paskutinioji buvo Tosca.

WORCESTER, MASS.

A. Gražulį nubaudė už padegimą

Gegužės 20 d. po 8 dienų raginėjimo teismas Albina Gražulį nuteisė 2 metus kalėti už savo namų padegimą. Jis tuo būdu tikėjosi "uždirbti" iš draudimo bendrovės, kuriose turtas buvo apdrautas, bet apsiriko. Jį gynė du geriausi advokatai.

A. Gražulis buvo didelis ateitininkas, labai išdidus vyras, ne bet su kuo norėjęs kalbėtis.

Atitaisoma klaida

SLA 2-sios apskrities gegužinė bus ne birželio 27 d., bet birželio 21 d. Prašome įsidėmėti.

J. Krasinskas

ATLANTA, GA.

Šis tas iš šios padangės

Oras pavasarį buvo labai vėsus, persikų žiedai nušalo, todėl šį rudenį persikai bus brangūs. Pradžioje balandžio turėjome labai daug lietaus, upėse vanduo pakilo 15-19 pėdų, užliejo žemesnes vietas. Tai padarė didelių nuostolių.

Gražu čia, kai šunobelė žydi, kai Atlantos sodai ir šaligatviai paskęsta jos bal-

tuose ir ružavuose žieduose. Šunobelė yra šios valstijos gėlė. Jos garbei rengiami festivaliai, renkama šunobelės karalienė-gražuolė.

Pernai ir šiemet Atlanta mini civilinio karo 100 metų sukaktį. Tada ji buvo visai sudeginta, ilgai truko, kol atstatė. Dabar Atlanta didelės pramonės miestas, jos gyventojų skaičius nuo 1950 iki 1960 padidėjo 47% ir, pasiekęs 487,000, paskutiniiais metais dar smarkiai kyla.

V. A. Amsie

HAGAMAN, N.Y.

Kimontų šventė

Seni Keleivio skaitytojai Monika ir Liudvikas Kimontai balandžio 26 d. minėjo savo vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį. Abu Kimontai yra žagariečiai, į šį kraštą atvykę prieš pirmąjį pasaulinį karą, ilgai gyvenę Amsterdame, kur Kimontas dirbo Bigelow-Sanford kilių fabrike. Hagamane jie gyvena nuo 1933 metų.

Linkim sukaktuviniukam dar ilgų laimingų metų.

ADMINISTRACIJOS PRASŪMAS

"Keleivio" administracija prašo mielųjų skaitytojų, kurie keičia adresą, pranešant naująjį adresą neužmiršti parašyti ir senąjį.

Naujas JAV pašto ženklas Pasaulinei parodai New Yorke paminėti.

Belgijos lietuviai

Kiek Belgijoje dabar yra lietuvių, sunku pasakyti. Tuoj po karo jų buvo virš 2,000. Jų daugiausia dirbo anglų kasyklose, ten prarado savo sveikatą, vėliau jų daugelis grįžo į Vokietiją, išvažiavo į Ameriką ir kt. Skačiuojama, kad dabar Belgijoje yra apie 180 lietuvių.

Kol buvo daug didesnis būrys lietuvių, judresnė buvo ir jų visuomeninė veikla. Dabar, likus tokiam mažam skaičiui ir dar gyvenant išsiblaškius po visą kraštą, aišku, sunyko ir kultūrinė veikla.

Mūsų susirinkimai negausūs, neturiningi.

Dauguma lietuvių gyvena sunkiosios pramonės srityje — Liege, Charleroi apylinkėse. Tai prancūziškai kalbanti Belgijos dalis. Flamų gyvenamoje dalyje lietuviai dar labiau išsimetę, jie mažai tedalyvauja lietuvių būviuose arba visai nenori su savo tautiečiais susieiti.

Mišrios šeimos, kalbų skirtumai pačioj belgų tautoj padeda ir lietuviams nutausti, savo kalbą pamiršti. Tie mūsų tautiečiai, kurie nepasidavė belgų papročiai girtuokliuoti, įsikūrę neblogai, o tie, kurie mėgo aludes, gyvena diena iš dienos. Tokių daugiausia yra viengungių tarpe.

P. Anykštėnas

VOKIETIJA

Mirė žurn. H. Jakuzaitis

(E) Gegužės 12 d. Vokietijoje, Nuertingeno sanatorijoje, ilgą laiką sirgęs mirė laikraštinkas Hermanas Jokūbas Jakuzaitis. Jis buvo gimęs 1902 m. liepos 26 d. Stanciuose, Klaipėdos apskr. Spaudoje pradėjo reikštis 1918 m. — tuo metu bendradarbiavo Prūsų Lietuvių Balse. Vėliau Klaipėdoje buvo Lietuvos Keleivio, Pajūrio Sargo ir kt. laikraščių artimas bendradarbis ir redaktorius. Kaune atstovavo Klaipėdos ir užsienio spaudą. Kaip Lietuvos laikraštinkas karo metu dirbo Berlyne. Po karo gyvendamas Vokietijoje, vėlonis nuo 1952 m. buvo Keleivio redaktorium. Nuo 1953 m. per dešimtmetį buvo biuletenio vokiečių kalba "ELTA - Pressedienst" redaktorium ir 1957-1960 m. laikotarpį ELTOS Informacijų redaktorium. Buvo ir laikraščio JAV-se bendradarbis, su žiniomis iš Lietuvos ir lietuvių gyvenimo talinkinkavo DPA spaudos agentūrai Vokietijoje.

Buv. bendradarbiams, ELTOS pareigūnams ir lietuvių būreliui dalyvaujant, vėlonis gegužės 14 d. palaidotas Wendlingen (Neckar) kapinėse.

URUGVAJUS

Blogai komunistų "rojuje"

Su ekskursija į Lietuvą nuvažiavo ir Antanėlis... ir ten pasiliko, tikėdamas galėsiant geriau gyventi, negu Urugvajuje. Bet apsiriko. Jis jau ne vieną gaudų laišką parašė savo buvusiems draugams. Teko porą jo laišku skaityti ir šiuos žodžius rašančiam. Vargšas skundžiasi, kad viskas be galo brangu, kad, pavyzdžiui, mėsos su kaulais svaras 2 rubliai, o jis per mėnesį gauna 50 rublių. Ir gyvenk, kaip išmanai. Jis apgailestauja vykęs į tą "rojų" ir keikia tuos, kurie jį prikalbino tai padaryti. Savo laišką baigia kastežaniškais žodžiais, kurie, lietuviškai išvertus, yra: "Blogai, blogai ir blogai, blogiau negali būti."

Taip rašo iš kapitalistinės "peklos" į komunistinį "rojų" pakliuvęs Maskvos agentų suklaidintas žmogus.

Gegužės pirmoji

Ji kasmet čia paminima. Centrinė Darbininkų Organizacija, kuriai priklauso dauguma vietos darbininkų ir tarnautojų sindikatų, surengė didžiulę manifestaciją.

M. Krasinskas

C. "A. Zemaitaitis sakė, kad jo profesorius dr. War-nac, University of Connecticut, aiškines, kad indoeuropiečių kalbos yra kilusios iš lietuvių kalbos. V. Kulbokas teigė, kad klausęs prof. Skardžiaus ir Salio paskaitų, bet to teigimo negirdėjęs" (Draugas: 54 nr. 1964. III. 4).

Yra šitaip:

Ir negalėjo girdėti, nes anaip negali būti, kaip ir iš lig šiol čia aiškinimų jau galėjome suprasti.

Kartoju: ide. prokalbė; ji skilo į kentūminę ir sate-minę tarmes, virtusias kalbomis; tada atsirado tos kalbų šeimos, kurios yra sužymėtos straipsnio pradžioje A "1" skirsnelyje; baltų prokalbė skilo (kitos prokalbės savo ruožtu taip pat skilo), ir atsirado baltų kalbų šeima: prūsų, lietuvių, latgalų-latvių ir kitos baltiškosios kalbos. Žr. A "2" skirsnelį. O toliau reikale galėtumėm sakyti: lietuvių kalba suskilo, ir atsirado augštaičių bei žemaičių tarmės; savo žaru tos abi tarmės turi atsiradusių savo potarmių, šnektų ir pošnektų. Tas pats ir su kitomis kalbomis. Tai natūralusis prokalbės, kalbų, kalbos, tarmių ir dar daug ko pasaulyje vyksmas, turįs savo priežastis, erdvę ir laiką, ir šių trijų atvejų nedera niekaip užmiršti. Tai kartu ko ir tolydumas.

Sakysime, trečiosios kartos vaikas (—lietuvių kalba) negali pagimdyti antrosios kartos vaiko (—baltų prokalbės), ir antrosios kartos vaikas (baltų prokalbė) negali pagimdyti motinos (—indoeuropiečių protautės). Ir leis-kime, juo būtų keisčiau bei paradoksiškiau, jei trečiosios kartos vaikas (—lietuvių kalba) pagimdytų net savo motinos (—baltų prokalbės) motiną (—indoeuropiečių prokalbę).

(Bus daugiau).

Iš pavergtos Lietuvos

Nuobodžios radijo programos

(Elta) Gegužės 7 d. Sovietijoje minėta Radijo diena ir vėl buvo proga skelbti, kad radijas tai "rusų tautos sūnaus" Popovo išradimas (retai kurioje sovietų spaudoje, o Lietuvoje iš viso neminėtą Marconi). Radijo diena paversta sovietinio mokslo, technikos ir kultūros švente.

Ta proga buvo paskelbta "radijo imtuvų ir radijo taškų" statistika: jų esama 700.000, tuo tarpu tikrųjų aparatų skaičius yra žymiai mažesnis. Televizijos aparatų esama apie 150.000. Vilnius transliuoja tris radijo programas, dar ir laidas užsienyje gyvenantiems lietuviams. Esą, Vilniaus radijo programos praktiškai girdimos visoje Lietuvoje, o Vilniaus televizijos laidas mato 80% teritorijos. Ypatingai "globojami" Vilniaus ir Kauno miestų bei jų apylinkių gyventojai, nes be Vilniaus televizijos laidų jie dar mato ir Maskvos televizijos programas.

Patys komunistai verčiami prisipažinti, kad radijo bei televizijos programos — nuobodžios. Štai vedamajame "Tiesa" įtaigoja mintį, kad tos radijo laidos klausytoja tiesiog atgrasina.

Gyventojai norėtų kitokių radijo ir televizijos programų. Jie "reikalauja įdomesnių laidų, nori, kad išsamiai informuotume apie įvykius šalyje ir užsienyje, įdomiau ruostume laidas ekonomikos, mokslo ir kitais klausimais." Pykstama dėl pilkų, poveikio neturinčių programų, o jos tokios tik diktatorinės kontrolės ir ligišiolinio sovietinio režimo dėka. Tai režimas, kuris negalės pripažinti laisvės ypač spaudos, radijo, televizijos ir kitų ryšių srityje.

Kodėl pasitraukė iš Lietuvos?

Būdingas "Tiesoje" (nr. 100) paskelbtas lietuvių išeivių, tremtinių Vakaruose atsidūrimo aiškinimas. Esą, "tūkstančiai lietuvių, skurdą, karo ir kitokių negandų (mūsų pabrūkta—E.) genami, atsidūrė emigracijoje. Jų tarpe yra daug pažangių veikėjų, kovotojų už taiką ir demokratiją. Emigrantai domisi ekonomikos, kultūros, mokslo, meno pasiekimais Lietuvoje, jie ruošia ekskursijas, daugelis (!—E.) grįžta į Tėvynę, suranda čia tikrąją laimę (mūsų pabrūkta—E.) Jiems reikalinga pagalba..." Belieka tik klausiti, ar naujasis komitetas tikisi susilaukti tokios pačios "sėkmės", kaip iki šiol įsteigtieji?

Nubaudė spekuliantus

(E) "Tiesa" (nr. 105) pranešė, kad gegužės pradžioje vad. Aukščiausias Teismas baigė nagrinėti stambią 39 kaltinamųjų bylą. Esą, kaltinamieji sukčiaudami, piktnaudžiaudami tarnybine padėtimi iš Lietuvos ir Kazachijos įvairių organizacijų buvo prigėmę daug pinigų ir grūdų. Jie buvo griežtai nubaudę. Stambiausia bausmė nubauti: buvęs Kauno gamybos J. Biliūno vardo

kolchozo pirm. A. Petukauskas, komerciniai tarpininkai P. Maldeikis ir J. Auškalnis (konfiskuotas jų turtas, pirmuosius 5 metus jiems teks būti kalėjime, likusius sustiprinto režimo darbų kolonijoje) Kiti nubauti po 12, 7 metų ir mažesnėmis bausmėmis. Buvęs Kazachijos kolchozo "Mir" vyr. buhalteris D. Džunusovas nubautas 6 metų laisvės atėmimo bausme. Kaip jau minėta, grūdų supirkimo byla glaudžiai siejasi su javų trūkumu Sovietijoje, ir ją galima laikyti vienu sovietinės ūkio krizės padarinių.

LIETUVOS ATSTOVO PASKAITA

Balandžio 27 d. Lietuvos atstovas J. Kajeckas laikė paskaitą "The Background of Captive Lithuania and Recent Developments" Niagaros universiteto Sovietų ir Rytų Europos Institute.

Tą paskaitą skaityti jį pakeitė minėto instituto direktorius dr. Jeffry Radell. Jį paskaitą atsilankė instituto vadovybė, profesoriai dr. D.J. Yenkevičius bei Myron H. Hoca, instituto studentai, čia profesoriaują lietuviai dr. Musteikis, dr. Slavėnas bei prof. Raphael Sealy su savo žmona Sealy-Sadūnaitė, poete. Taip pat paskaitoje dalyvavo Niagara Falls lietuvių parapijos kunigai—Parulis ir Jančius, MIC, vietos lietuviai ir amerikiečiai pašaliečiai.

Paskaita buvo užrekorduota panaudoti per radijo stotį. Po paskaitos buvo atsakinėta į klausimus.

LENKIJOS NĖRA ŽODŽIO LAISVĖS

(E) Londono Times dienraštis paskelbtas Laisvųjų Lenkų Žurnalistų Sąjungos pirm. A. Bregmano laiškas. Nurodyta, kad lenkų komunistai be reikalo giriasi per 20 metų įvykusia "kultūros revoliucija". Esą, varšuvinė "Kultūra" taip nusakiusi tą "kultūrą": "Pas mus nėra vietos knygoms ar teatro pjesėms, kuriose ideologinė ir moralinė mintis nukreipta prieš socializmą." Bregman nurodė į leidinių smukimo reiškinį Lenkijoje: 1963 m. Lenkijoje išleista mažiau knygų, kaip 1913 m., be to, knygų skaičius mažesnis negu kituose satelitinuose kraštuose.

Ryšium su žodžio varžymu Lenkijoje protestavo ir JAV Harvardo universiteto 13 profesorių. Jų tarpe minėtinas žinomas poetas ir dramaturgas Mac Leish ir slavistikos prof. W. Weintraub. Jie su protesto laišku kreipėsi į Lenkijos ambasada Washingtone ir pareiškė pritarį 34 lenkų intelektualų mintims. Laukiama ir kitų JAV universitetų profesorių protestų.

SKAITYK STASIO MICHELSONO PARASYTĄ KNYGĄ: "Lietuvių Išeivija Amerikoje," DAUG PAVEIKSLŲ. KAINA MINKSTAIS VIRSAIS \$4.00, KIETAIS—\$5.00

Amerikos Lietuvių Taryba plačiai išsiuntinėjo šitokio turinio atsisaukimą: Brangus Tautietai, kviečiame Tamstą būti svarbaus įvykio dalyviu —

Kiprius, arkivyskupas Makarios su Jungru, Tautų kariuomenės vadu gen. Prem Singh Gyani.

Lietuvių kongresas

ATSISAUKIMAS Į AMERIKOS LIETUVIŲ JAUNĄJĄ KARTĄ

Mieli Kolegos:

Visais laikais jaunoji karta dalyvavo priešakinėse politinės kovos gretose. Politinis sąmoningumas yra mūsų misija ir tradicija. Ypač šiandien, kada mūsų tauta yra priešpaužėje ir kada komunistiniame pasaulyje įsigali suirutė, o dalis komunistinio pasaulio ieško koegzistencijos ir pasidalinimo įtakos sferomis su vakarais, politinis išeivijos darbas įgauna dar didesnę reikšmę. Jaunosios kartos tautinė esmė ir padėtis įpareigoja ją:

1. prisidėti prie bendrų išeivijos pastangų Lietuvos nepriklausomybei atgauti;
2. dalyvauti pasaulio jaunimo sąjūdžiuose ir ten atstovauti pavergtos tautos jaunimui ir jo interesams!
3. dalyvauti su politine misija savo gyvenamojo krašto jaunimo ir studentijos veikloje;
4. ugdyti politinį sąmoningumą pačioje jauniausioje išeivijos kartoje.

Šių uždavinių tolimiesiems ir tikslingesniam apibrėžimui ir vykdymui aptarti nėra geresnės progos, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos šaukiamas Amerikos Lietuvių Kongresas birželio mėn. 26-28 d.d. Shoreham Hotel. Washington, D.C. Šio kongreso tikslas yra: "Pademonstruoti Amerikos lietuvių vieningumą kovojant už Lietuvos išlaisvinimą, pareikšti padėką arba pasisakyti dėl JAV vedamos politikos Lietuvos išlaisvinimo reikalu, aptarti pasirušimą specialiai akcijai, reikalaujančiai plačiosios visuomenės įsijungimo bei paramos."

Mes, žemiau pasirašę jaunimo organizacijų atstovai, kviečiame visą lietuvių jaunimą skaitlingai dalyvauti Kongrese ir pademonstruoti jauniosios kartos solidarumą kovojant dėl Lietuvos laisvės. Kongrese numatyta speciali sesija, suorganizuota jauniosios kartos, organizacijų atstovų pasitarimas politinės veiklos klausimais bei bendra Amerikos Lietuvių Tarybos organizuojama programa, kaip JAV Kongreso narių lankymas ir t.t.

Parodysime lietuvių visuomenei ir pasauliui, kad lietuvių išeivijos jaunoji karta ryžtingai stovi Lietuvos interesų sargyboje.

Iki pasimatymo Washington!

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO JAUNIMO KOORDINATORIAI:

Algimantas Gureckas—Liet. Jaunimo Federacijos pirm. **Tomas Remeikis**—ALTO Valdybos vicepirmininkas **Algis Zapareckas**—Lietuvių Studentų S-gos JAV pirm.

JAUNIMO ORGANIZACIJOS:

Audronė Kubiliūtė—Akademikų Skaučių Dr-vės pirm. **Stepas Matas**—Filisterių Skautų Sąjūdžio pirmininkas **Liudas Slenys**—Korp! Gintaras pirmininkas **Arunas Udris**—Lietuvių Studentų S-gos JAV vicepirm. **Vaclovas Mažeika**—Korp! Neo-Lituania pirmininkas **Jonas Valaitis**—Santaros-Sviesos Federacijos pirm. **Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdyba** **Vytautas Demereckis**—Korp! Vytis pirmininkas

Būkite kongreso nariais ar svečiais

Amerikos Lietuvių Taryba plačiai išsiuntinėjo šitokio turinio atsisaukimą: Brangus Tautietai,

Kviečiame Tamstą būti svarbaus įvykio dalyviu —

Amerikos Lietuvių Kongreso atstovu arba jo svečiu. Kongresas yra šaukiamas 1964 m. birželio 26, 27 ir 28 dienomis Shoreham viešbutyje, Washington, D.C. Jo pagrindinis tikslas: pademonstruoti lietuvių vieningumą ir ryžtą, siekiant Lietuvos išlaisvinimo.

Be posėdžių, kurių bus tik trys, kongreso dalyvių—atstovų ir svečių—bus atliekami šie žygiai:

1. Lankymasis Baltuosiose Rūmose;
2. Atskirų valstybių delegacijų vizitai savųjų valstybių senatoriams ir atstovų rūmų nariams;
3. Banketas, dalyvaujant aukštiems garbės svečiams, bus birželio 27 dieną Shoreham viešbutyje;
4. Birželio 28 d. 12 val. dieną iškilmingos pamaldos kenciančios Lietuvos intencija Amerikos katalikų tautinėje šventovėje;
5. Bus aplankytas velionies prezidento John Kennedy kapas;
6. Kongreso išvakarėse, birželio 25 d., yra organizuojama platesnio masto spaudos konferencija paskleisti kongreso tikslams plačioje Amerikos visuomenėje.

I kongresą suvažiuoja ir lietuvių jaunimas, kuriam yra pavadamas vienas kongreso posėdis.

Jei Tamsta negalėsi asmeniškai dalyvauti kongrese, prašome kitus paraginti jį vykti ir padėti organizuoti savo vietovių grupines ekskursijas. Laukiame iš Tamstos kongresui ir moralinės ir medžiaginės paramos.

Eisenhoweris Garbės Komitete

Buvęs prezidentas Eisenhoweris sutiko įeiti į kongreso Garbės Komitetą. Savo atsakyme jis rašo, kad jei kiti įsipareigojimai leistų, jis dalyvautų kongrese.

Nauji Garbės Komiteto nariai

Amerikos Lietuvių Kongreso Garbės Komiteto nariais, be jau paskelbtųjų, maloniai sutiko būti:

Connecticut valstybės gubernatorius John Dempsey, Senatoriai: Daniel B. Brewster, Carl T. Curtis, Nebraska, ir pagarsėjęs rezoliucijų pradininkas senatorius Thomas H. Kuchel.

Kongreso nariai: Adam C. Powell, George H. Fallon (4 distr. Maryland), Seymour Halperin (6 distr. New York), Henry C. Schadeberg (1 distr., Wisconsin), Karl Albert (30 distr. Oklahoma), William T. Murphy (30 distr., Illinois), Bob Wilson (38 distr. California), Dominick V. Daniels (14 distr., New Jersey), John Kluczynski, (5 distr. Ill.), John J. Rooney (14 distr., N. York), Frank J. Becker (5 distr., New York), Silvio O'Conte (1 distr. Mass.), Harold D. Donohue (4 distr., Mass.), John H. Dent (21 distr. Pennsylvania).

Paskaitininkai

Adv. Julius Smetona iš Clevelando, Ohio, ir prof. D. Krivickas iš Washingtono, D.C., vieni iš pirmųjų maloniai sutiko būti paskaitininkais-pranešėjais Amerikos Lietuvių Kongrese Washington. Prof. D. Krivickas padarys pranešimą tema "Lietuva tarptautinės politikos raidoje." Adv. Julius Smetona padarys pranešimą apie Lietuvos nepriklausomybės bylos kėlimą rinkiminiais metais.

Kitų pakviestųjų prelegentų atsakymų tebelaukiama.

PAPIGINTOS KELIONES LIETUVIŲ KONGRESAN

Lietuvių Kongresan Washington, D.C., birželio mėn. 26-28 d.d. iš Chicagos organizuojamos papigintos kelionės:

- a) autobusu (39 kel.) \$24.03
- b) traukiniu (40 kel.) \$36. arba (25 kel.) \$39.85.
- c) lėktuvu (25 kel.) \$57.07.

Šios išlaidos yra į abu galus (round trip) ir su visais takais. Norintieji dalyvauti kongrese ir aplankyti šalies sostinę kviečiami pasinaudoti papigintomis kelionėmis ir registruotis ALT biure — 6818 S. Western Ave., Chicago, Ill., 60636, telefonas 778-6901 iki birželio 5 d. nurodant savo vardą, pavardę, adresą, telefoną, kuo nori važiuoti ir pridėti \$5.00 čekį Lithuanian Council of Chicago.

Chicagos Lietuvių Taryba

SPAUDOS IR RADIO SUVAŽIAVIMAS

Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos pirmininkas J. Bačiūnas birželio 6-7 dienomis savo Taboro Farmoje kviečia lietuvių spaudos ir radijo atstovų suvažiavimą. Visi dalyviai bus jo svečiai.

Pranešime sakoma, kad, "be pasisvečiavimo, geresnio susipažinimo bei suartėjimo tikslų, suvažiavimui taip pat skiriama programa, kurioje numatomi šie pranešimai su diskusijomis:

1. Laisvės kovos perspektyvos pasaulio politikos raidoje.
2. Bendruomenė kaip išeivijos lietuvių susiorganizavimo forma.
3. Jaunimo keliai į organizuotą išeivijos lietuvių gyvenimą.
4. Lietuvių spauda dvasių ir moralinių vertybių sargyboje.
5. Lietuvių gyvenimo pristatymas išeivijos lietuvių spaudoje.
6. Lietuvių radijo valandėlių paskirtis ir programų organizavimas."

NAUJAS PRANCŪZIJOS KOMUNISTŲ VADAS

Prancūzijos komunistų vadu per 34 metus buvo Thorez, bet jis dabar jau dalinai paralyzuotas ir todėl nebėra pilnai darbingas. Šiomis dienomis įvykęs partijos suvažiavimas partijos vadu — generaliniu sekretorium išrinko W. Rochet, šiek tiek jaunesnį už buvusį.

TIK PRIEŠ 15 METŲ

"Garbė tėvui, išmintingam mokytojų ir didžiųjų komunistų partijos. Sovietų Sąjungos liaudies ir viso pasaulio nukriausių vadui." Taip kalbėjo Nikita Chruščiovas Stalino 70 metų amžiaus sukakties iškilmėse...

PAŽINK LIETUVOS PRAEITĮ

"Iš praeities tavo sūnūs te stiprybę semia," giedame Lietuvos himne, o ar taip darome? Ar pažįstame jos praeitį?

Geriausia knyga su Lietuvos praeitimi susipažinti yra dr. Vandos Sruogienės parašyta Lietuvos istorija. Tai 1,000 puslapių knyga, lengvai skaitoma, kaina — \$12. Ją galite gauti Keleivio administracijoje.

DAR GALIMA GAUTI

Dar turime labai ribotą kiekį kun. M. Valadkos įdomios knygos —

"Ar Romos popiežius yra Kristaus vietininkas?" 227 psl., kaina tik \$1.20.

NAUJAUSIOS KNYGOS

MINDAUGO NUŽUDYMAS, Juozo Kralikausko premijuotas romanas, 246 psl., kaina \$3.

SIDABRINĖS KAMANOS, Kazio Bradūno eilėraščių premijuotas rinkinys, 94 psl., kaina \$2.

MES NEŠĖM LAISVĖ, Lietuvos kariuomenės savanorio Petro Pleškevičiaus įdomūs atsiminimai. II patasys ir praplėsta laida, 196 psl., kaina \$2.00.

GYVENIMO VINGIAIS, dr. Paulinos Kalvaitytės Karvelienės įdomūs atsiminimai, 360 psl., kaina \$3.50.

VYNUOGĖS IR KAKTUSAI, Julijos Švabaitės eilėraščių rinkinys, 96 psl., kaina \$2.00.

SVENTADIENIS UŽ MIEŠTO, Marius Katiliškio 17 novelių, kaina \$5.00.

KATRYNA, Sally Salmien, garsios švedų rašytojos romanas, 291 psl., kaina \$5.00.

PANEVĖŽYS, didžiausia knyga apie tą miestą ir apylinkę, 430 psl. kaina \$6.50.

VARPAS nr. 5, daug įdomių straipsnių, 278 psl., kaina \$2.00.

RUDENS SAPNAI, Kotrynos Grigaitytės eilėraščių, premijuota knyga, 80 psl., kaina \$2.00.

LIETUVIŲ IŠEIVIJA AMERIKOJE, St. Michelsono vaizdžiai parašyta šio krašto lietuvių istorija, 500 puslapių, kaina minkštais viršeliais \$4.00, o kietais \$5.00.

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, parašė Petronėlė Liudžiuvienė, 88 psl. kaina \$1.00

RASTAI — STRAIPSNIAI, ATSIMINIMAI, parašė Juozas Liudžius, 246 puslapiai, kaina \$3.00.

PLAUK, MANO LAIVELI, Petro Segato eilėraščių, 111 psl., kaina \$2.00

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT, Rapolo Skipičio atsiminimai, 440 psl., kaina. \$5.00

MURKLYS, A. Giedriaus graži apysaka jaunimui, 130 psl., kaina \$1.80.

VIENTISI MEDŽIAI, romanas, parašė Aloyzas Baronas, 117 psl., kaina \$1.50

TUŽŲ KLUBAS, Antano Tulio 11 novelių, 196 psl., kaina \$3.00.

ANGLŲ KALBOS GRAMATIKA, 215 psl., kieti viršeliai, kaina.....\$3.50

VEIDU PRIE ŽEMES, parašė Kotryn aGrigaitytė, 13 novelių, 204 psl., kaina \$2.00.

AUKOS TAURĖ, Stasio Santvaro 5-ji eilėraščių knyga, 150 puslapių, gražiai įrasta, kaina... \$2.50.

Tas knygas galima gauti Keleivio administracijoje: So. Boston 27, Mass. 636 E. Broadway,

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Alou, Maik!
— Sveikas, tėve! Kur dabar eini?

— Buvau nuėjęs šipų pažūrėti, o dabar atėjau su tavim pasikalbėti.

— O ką pasakysi?

— Taigi noriu apie tuos šipus kai ką pasakyti. Žinai, tikri čiudai!

— Nežinau, ką tai reiškia, tėve. Kalbėk aiškiau.

— Žinai, mano gaspadinė išgirdo per savo radiją, kad Italijos šipai atvežė į Bostoną makaronų, kuriuos dalins badaujantiems amerikonom už dyką. Taigi ji davė man maišuką ir sako, nueik, gal ir tu gausi. Nu, tai ir nuėjau pažūrėti, ar tas gali būti teisybė. Ir pasirodė, kad teisybė. Klausiau vačmano, ar daug atvežė, atsakė, kad 170 bakšų. Paprašiau, kad ir man duotų, ale jis atsakė, kad makaronai bus išdalinti katalikų susaidėms. Nu, tai pasakyk, kaip tu rokuoji: ar čia ne sarmata mūsų Amerikai? Ar mūsų prezidentas neužprotestuos prieš Italiją, kam tuos makaronus čia atsiuntė? Juk Amerika negali savo makaronų suvalgyti.

— Protestuoti nereikėtų, tėve, bet reikėtų mandagiai Italijai už tuos makaronus padėkoti ir gražinti juos atgal, pridėdant dar ir sviesto, kurio Amerika neturi kur dėti. Bet mūsų prezidentas to nedarys, nes jis pats dabar skelbia Amerikos "badiui" karą ir reikalauja, kad kongresas paskirtų tam karui vesti pinigų. Sprendžiant iš jo kalbų, apie 37 milijonai Amerikos gyventojų neturi pakankamai pavalgyti.

— Nu, tu geriau žinai, tai pasakyk, ar iš tikrųjų čia yra tiek daug alkany?

— Ne, tėve, tai yra išpūstas politinis burbulas. Pagal 1960 metų gyventojų surašymą, Jungtinėse Valstijose buvo 179,323,000 žmonių. Šiandien gal yra apie 180 milijonų lygiai. Jeigu 37 milijonai iš jų neturėtų pakankamai pavalgyti, kaip sako mūsų prezidentas, tai reikėtų, kad iš kiekvienų 5 žmonių vienas badauja. Juk tai didžiausia nesąmonė, tėve! Prezidento skelbiamas karas Amerikos badiui primena Don Kichoto kovas su vėjo malūnais.

— Ar tai tu rokuoji, kad Amerikoje niekas nebadauja?

— Ne, tėve, aš to nesakau. Yra sričių, ypač apie anglies kasyklas, kur žmonės gyvena prastai. Dabar respublikonai iškėlė faktą, kad prasciausia žmonės gyvena pietus prezidento dvare. Kai lietus lyja, pro jų stogus kiauurai eina vanduo. Todėl respublikonai ir sako: jeigu prezidentui Johnsonui iš tikrųjų rūpėtų žmonių skurdas, o ne politika, tai visų pirma jisai lieptų sutaisyti suirusius stogus, po kuriais gyvena jo darbininkai. Bet jis to nedaro ir apie tai nekalba. Reiškia, ne žmonių skurdas jam rūpo, bet politika.

— O kokia čia galėtų būti iš to politika?

— Aš jau pereitą kartą tėvui aiškinau, kad ateinantį rudenį bus prezidento rinkimai, ir ponas Johnsonas nori būti išrinktas. Žinoma, dėl to niekas jo nekaltina. Tik gaila, kad jis pasirinko nerimtą temą savo propagandai — skelbia "karą skurdui", kada iš tikrųjų Amerikoje žmonės gyvena geriau, negu kur nors kitur pasaulyje.

— Bet kokia čia politika, Maiki? Jeigu mister Džianson nori būti išrinktas, tai jis turėtų sakyti teisybę, kad niekur ant svieto nėra žmonių taip gerai, kaip Amerikoje. Tada tai jau šurvisi už jį balsuotų. O jeigu jis kalba apie skurdą, tai atrodo, kad demokratai yra prasti gaspadoriai, ar ne? O jis irgi demokratas. Ar jis nenubaidys nuo savęs balsuotojų? Aš, Maiki, negaliu to suprasti.

— Tėvas turėtum suprasti, nes gana ilgai Amerikoje gyvenai. Ar nežinai, kad prieš rinkimus čia kandidatai daro daug pažadų, žada visokių pagerinimų. O kad tokie pagerinimai atrodytų labai reikalingi, politikieriai nurodinėja, kad dabar yra daug negerovės. Ir tą negerovę jie išpučia. Bet jie nesako, kad jie patys dėl tos negerovės kalti. Respublikonai kaltina demokratus, o demokratai respublikonus. Pavyzdžiui, pereitais prezi-

Darbštaus kultūrininko ir poeto kukli sukaktis

Bostoniečiams jis gerai pažįstamas, nes čia gyvena ir dirba. Ir keturis sūnus, kaip bijūnus, lietuviais augina, jaunai, gražiai ir simpatyngai žmonelei talkinant. Nesunku jį pažinti ir atsiminti: aukštas, stambus, placių pečių, apskrito veido, mėlynomis akimis; visada vienplaukis, ilgais garbanotais, tamsiais, kai kur sidabru pradedančiais šarmuoti plaukais. Švariai, tvarkingai apsirengęs. Tikras Dainavos šalies, rašytojo Vinco Krėvės taip gražiai apdainuotos, rinktinis sūnus. Ne veltui jis šio pasaulio šviesą išvydo toje pasakiškoje Lietuvos dalyje — Dūkijoje. arti garsiosios padavimais Merkinės. Pirmuosius kūdikio žingsnelius pradėjęs dėti liot gausioje, pertekliu negalinčioje džiaugtis ūkininko šeimoje (dvi seserys ir keturi broliai), įgimto troškimo mokslui ir geidulio savarankiškai prasilausti į gyvenimą traukiamas, anksti išėjo, iškydo į pasaulį, lūšnelę samanotą palikdamas tolimoj.

Čia, Bostone, Juozo Kapočiaus leidžiamoje L. En-

dento rinkimais demokratų skelbė, kad Amerikoje kas vakaras keliolika milijonų žmonių eina gulti alkani ir kad dėl to buvusi kalta respublikonų partija ir jos pastatytas prezidentas Eisenhoweris. Žmonės patikėjo ir išrinko demokratą prezidentą. Bet išbuvus demokratams valdžioje kelerius metus, šandien ponas Johnsonas skelbia, kad jau ne keliolika, bet keliasdešimt milijonų Amerikos žmonių negauna gana pavalgyti. Kas dėl to kaltas, jis nesako, tik sako, kad tą skurdą reikia išnaikinti. Ir daugelis balsuos už jį, kad išnaikintų Amerikoje skurdą. Štai, tėve, kodėl politikieriai gasdina žmones visokiais blogumais, žadėdami tuos blogumus pašalinti. Ar dabar aišku?

— Jes, Maiki, bet ar tokia politika nėra apgavystė?

— Bet tokios gudrybės, tėve, yra vartojamos ne tik politikoje, bet ir religijoje. Kunigas gasdina žmones pragaru, bet žada ir dangų, jeigu neskaitys bedieviškų laikraščių ir aukosi bažnyčiai.

— Dac inaf, Maik! Jau čia išėjai iš kelio.

KAS GI YRA TAS MURKLYS?

Murklys yra neturtingos ūkininkės Daugienės įnamis—apsukrus katinas. Daugienė turi ir daugiau visokių įnamių—žvirblių, pelių, žiarkių. Ji turi šunį, jos kiemą kasdien lanko ir varna. Našlės Daugienės kieme ir jos mažame ūkelyje vyksta karas, sudaromos kariškos sąjungos, silpnai jungiasi prieš stiprų, diplomatai ieško talkininkų, kai kurie gyviai laikosi neutraliai, o stipresnis laimi, nors ir jam tenka priešų dantų ir aštrių snapų paragauti.

Murklys yra rašytojo A. Giedriaus apysaka jauniems skaitytojams. Bet ir suaugę neapsiriks pasiskaitę tos apysakos. Jos kalba graži, pasakojimas sklandus, ir visa apysaka dailininko Viktoro Simankevičiaus gausiai iliustruota. Tai gera dovana Kalėdų proga jauniems giminaiciams ir pažįstamiems. Apysakos kaina \$1.80 su persiuntimu.

Užsakymus ir pinigų prašom siųsti šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 E. Broadway — So. Boston 27, Mass.

ciklopedijoje (VII t. 53 psl.) paduotos tik kuklios sausos datos:

"Gavelis Zigmąs (g. 1914 V. 26 Kaupų dv., Merkinės vls., Alytaus aps.) inžinierius, 1942 baigė Kauno suaugusiųjų gimn., 1940-42 mokėsi Kauno Augštesniojoje Technikos mokykloje, 1942-44 VDU statybos fakultete, 1951-54 Lincoln Technical Institute Bostone, kurį baigė 1954. Spaudoje pradėjo bendradarbiauti nuo 1933 Jaunajame Ūkininke, o 1949 atvykęs į JAV spausdino eilėraščius (beletristinius dalykėlius ir publicistinius straipsnius — S.) Drauge, Laive, Eglutėje. Tėviškėlyje ir kt. (reikėtų papildyti: Keleivy, Dirvoje). 1955 Draugo poezijos konkurse laimėjo pirmąją premiją už eilėraščių Pamirštoji sula, kuriam komp. J. Gaidelis parašė muziką solo su fortepionu.

Tačiau šio vyro darbai neapsiriboja vien spauda ir poezijos kūrimu. Jis yra iškirtęs, o ir šandien tebekurta ne vieną barą kultūrinėje lietuvių veikloje: yra pirminkavęs Bostono lietuviškosios mokyklos komitetui, inžinierių ir architektų Bostono skyriui, rūpinęsis ir sielojęsis skautų veikla ir skautų tėvų reikalais; dirbęs įvairiems suakutvininkams pagerbti komitetuose arba apie juos rašęs spaudoje (prof. Ignui Končiui, rašytojui Mykolui Vaitkui ir kt.), redagavęs Inž. ir Archit. S. gos organą "Technikos Žodis", skaitęs paskaitų (Vasario 16 proga), o kiek montažų parašęs kultūrinei radijo Laisvės Varpas valandėlei, tur būt, ne pats tos programos vedėjas P. Vištinis tiksliai nebegalėtų pasakyti, nes suakutvininkas dažniausiai įpirštąs ar įprąsytas pareigas ir darbus atlieka tiksliai, rūpestingai, gerai, bet kukliai, tyliai, nesireklamuodamas. Šis tylumas ir kuklumas dar labiau pabrėžia jo veiklos ir darbų vertę. Šiandien, kai lietuviškai veiklai yra sunku ką nors prisipašyti, jis, Zigmąs Gavelis, yra reta išimtis, nes toje veikloje vadovaujasi dėsniu: "Reikia! Jeigu mes patys nedirbsime, kasgi tai padarys?" Kaip to dėsniu pavyzdį galime paminėti, kad jis yra sutikęs 1964-65 metais vadovauti Bostono Lietuvių Bendruomenės kultūros klubui. Ir už tai jį reikia pasveikinti!

Popiežius Povilas VI lanko Celio karo ligoninę Romoje.

Kitų lietuviškų kolonijų gyventojams jis pažįstamas iš jo raštų. Ypatingai iš jo poezijos. Ir šioje srityje žymu įprastinis kuklumas: jis nesireklamuodamas yra paruošęs jaunimui savo poezijos rinkinį "Voro tinklas". ruošiasi surankioti periodinėje spaudoje paskelbtus savo kūrinius ir, jei atsiras leidėjas, juos išleisti atskiru leidiniu.

O eiliuoti jam sekasi neblogai: ar jaunimui skirtas kūriny, ar subrendėliams, ar vaikams — vis tai turiniginę, vaizdus, skambūs, jam charakteringo stiliaus.

Čia tik prabėgome ir, toli gražu, nepilnai yra paliesiti to kilnaus kultūrininko darbai ir kūryba. Ir šia reta proga: jis, Zigmąs Gavelis, šių metų gegužės mėn. 26 dieną švenčia kuklią — tik 50 metų gyvenimo sukaktį. Ką norėtume jam palinkėti? Kad, aptvarkęs savo namų ūkį (pats remontuoja savo gyvenamas patalpas) dar plačiau pasireikštų lietuviškoje veikloje ir kultūriname darbe, dar daugiau sukurtų ir viešumai paskelbtų savo poezijos perlų ir kad niekad nepavargtų. Ilgiausių, gražiausių ir darbiniausių metų, Zigmeli!..

S—

KAS BUVO GOŠTAUTAS

Straipsny "Aušros Vartų paslaptis" (Keleivio nr.18) buvo parašyta, kad Barbora Radvilaitė, būdama tik 16 metų, "buvo ištekęsusi už seno Lietuvos magnato Goštauto (kryžiuočių viršininko Albrechto sūnaus), bet po dviejų metų jis mirė."

Čia yra įsibrovusi klaida: Barboros vyras Stanislovas Goštautas buvo Lietuvos didžiūno Albrechto (Alberto), sūnus, bet ne kryžiuočių viršininko.

Šiandien, kada prieš 10 metų miręs Juozas Stalinas patį komunistų paskelbtas didžiausiu žmogžudžiu ir jo lavonas išmestas iš mauzoliejaus Maskvoje, la baid idomu paskaityti Keleivio prieš 15 metų išleistą knygelę —

JUOZAS STALINAS,
ARBA KAIP KAU-
KAZO RAZBAININ-
KAS PASIDARĖ RU-
SIJOS DIKTATORIUM
Kaina 25 centai.

Iš Zigmo Gavelio poezijos

MODERNISTAS

Galime sakyti drąsiai:
Bus šarūnas modernistas,—
Vos atėjęs rytą klasėn,
Ant lentos nupiešia vištą:

Vieną akį, vieną koją
Jis patupdo ant tvoros,
Vienas sparnas snapui moja
Ant statinės praviros.

Snapas gauda kviečio grūdą
Ant laiptuko... Kas tikės:
Antra koja bėga, griūva
Pasislėpti nuo katės..

Dar brūkšnelis vienas, kitas —
Galva miega po sparnu...
Ar jūs galite pasakyti,
Kad taip piešt nemodernu?

SAULĖLEIDIS

Vakarinis varpas prašo maldų
Už mirusius ir kurie paklydo;
Turtuolis iškeltom akim nemato aklo
Ir užmina kepurę su pieštukais.

Varpų maldas ir saulės poilsį
Balandžiai paliečia sparnais.
Dega namų stogai ir kalnų viršūnės,
Širdy aidi nutolusi giesmė;
Neregys amžinoj naktį ieško pieštukų,
Kurių permaža nuodėmėms surašyti..

VAKARAS PARUGEJE

Dainų garsai laukuos nuaidi,
Piovėjai grįžta iš laukų,
Ir aukso spindulius žvaigždutės svaiddo
Iš atvirų dangaus langų...

Į pievas krenta rūko gijos,
Ziedų taurelės skęsta lyg pūkuos,
Tyliai užmiega plačios girios
Ir paukščiai medžiuose tankiuos.

Ir taip ramu, gaivu ir gera
Prie šaltinio parugėj:
Jauti, kaip sunkios varpos šnara —
Ir gyvų duoną čia regi..

Ir tau krūtine) tartum kelia,
Ir lengva, lengva darosi alsuot. —
Nepajunti, kaip priklaupi ant kelių
Gimtosios žemės pabučiuot.

RUDENĖJA

Vysta gėlės. Rudenėja.
Krinta lapai. Na ir kas?
Lai paukauas šiaurys vėjas
Po apnuogintas šakas.

Lai šokdins lapus per griovį
Ir vaikysis po lankas.
Medžiai pumpurus sukravė,
Gėlės sėklas. Na ir kas?

Te pagainios debesėlių,
Te pravirkdys. Na ir kas?
Iš padangių sniego gėlės
Pridengs žemę ir šakas.

MOTERŲ SKYRIUS

ANTANAS VIENUOLIS - ŽUKAUSKAS

Astronomas Šmukštaras

IS ATSIMINIMŲ

(Tęsinys)

Palaidi galvijai, nebesuradami savo kiemų, maurojo, blivė ir blaskėsi po kaimą; nutilo čiulbėjusios paukštės, pradėjo staugti šunys, o mūsų kiemas prigužėjo žmonių. Motina visus kvietė klėtin prie degančių žvakių ir šventojo paveikslų. Visi buvo persigandę, paklusnūs ir, kai suklaupti, vienu balsu užgiedojo: "Dievas mūsų gelbėtojas ir tvirtybė!"

Šmukštarienė atitėmė mūsų kieman ir savo vyrą nuodinišką; jis spyrėsi, vadino ją tamsuole, neišmanėle ir vis stengėsi per aprūkytą stiklą žvelgti į saulę. Žmona ištraukė jam iš rankų šukę ir, čia pat ją sukūlus, įstūmė vyrą į klėtį.

Šmukštaras buvo kaip driginių apsisvalges: žmona tempė jį arčiau prie stalo, prie degančių žvakių ir šventojo paveikslų, o jis nenorėjo nuo slenkščio trauktis ir pro atvirus duris vis žvelgė į temstantį kiemą ir sodą. Atskubėjo klėtin ir mano mokytojas Strazdas su persigandusiu Papiu. Abudu atsiklaupė arčiau stalo ir užrėkė: "Nebijojama, kai sudrebės žemė ir pasijudins kalnai!" Tik staiga Šmukštaras persirito per slenkstį, nušoko nuo prieklėčio ir, kad tik jį paliktų ramybėje, atsiklaupė vidury kiemo. Ištraukęs iš kišenės atsarginį aprūkyto stiklo gabalą, pakėlė jį į dangų, į aptemusią saulę. Išsivijęs iš klėties, virvalas pašlakstė jį švęstu vandeniu ir norėjo atimti stiklą, bet Šmukštaras tik užsimojo ant jo šukę ir, surikęs, "nelisk!", vėl įsižiūrėjo į dangų. O danguje kaip naktį pasirodė žvaigždės, žemėje išnyko šešėliai, dar klaukiau pradėjo staugti šunys, maurojo galvijai, sode suikė pelėda, ir visi pamanė, kad iš tikrųjų atėjo sūdna diena, ir sugulė klėtyje ant grindų kryžiumi. Dar labiau visi persigando, kai atbėgusi iš lauko mano krikšto močia sukliko, kad vieskeliu nuo Jakūbavos atvažiuojas su gariniu pečium Antikristas! Mat, kaip tik tuo pačiu laiku vieskeliu iš Anykščių į Penionkų dvarą vežė ketvirtu arklių kuliama mašiną, kuri taip parpė ir dundėjo, kad siaubo pagauti žmonės pamanė, jog tai pats Antikristas su gariniu pečium atsitrengia. Aš, atmenau, kad tik nepamatyčiau Antikristo, įsirausia galva į vilnas ir užsimerkiau.

Kai pradėjo švisti, visi išėjo iš klėties kieman, kiti pradėjo rankioti nuo žemės sukultas stiklo šukes ir, kaip Šmukštaras, mėgino žiūrėti į išlandančią iš po juodo dangčio saulę.

Ilgai nesiskirstė žmonės iš mūsų kiemo, o Šmukštaras su atsipeikėjusiu nuo išgąscio mano mokytoju Strazdu aiškino kaimiečiams, kas atsitiko, ir įrodinėjo, kad tai ne Dievo stebuklai ir ne velnio padarai, o mėnulio apie žemę sukimosi apraiška. Kaimiečiai ir tikėjo, ir netikėjo, ir visi skirstėsi į namus nors susimąstę, bet Dievo baismės jau nebelaikdami.

Kaimo moterėlės, nors ir pravardžiavo Šmukštarą bedieviu ir nuodinininku, bet be jo išminties neapsieidavo ir jos. Jei šeiminingės susipainiodavo ir pamiršdavo pasninkus, vigilijas, brostines, adventus, užgavėnių ar kokių švenčių dienas, tai kreipdavosi į Šmukštarą, ir jis, pasižiūrėjęs į savo keturkantę lazda, išbraižytą įvairiais ženklais, saulės ir mėnulio rutuliais bei pasrutuliais, joms taip tikrai pasakydavo, kaip patis kunigas iš sakyslos. Pasakydavo net, kurią vigiliją valgyti sausai, o kurią galima ir su pienu. Bet ir tuo nepapildavo jis kaimo moterėlių palankumo, ir vieną kartą jos apskundė jį kunigui, kad esąs burtininkas ir bedievis. Apskundė jį ir jo paties žmona Kunigas, išklauses ligonį išpažinties, liepė atvesti nuodinišką Šmukštarą pas save. Žmona ir atvedė. Šmukštaras dar iš tolo nusiėmė kepurę, pagarbno Kristų ir prisartinęs pagarbiai pabučiavo kunigui ranką.

— Kas tu esi? — iš pradžių gan griežtai paklausė kunigas.

— Žmogus, Krikščytas. Einu išpažinties... Tikiu į Dievą Tėvą ir jo Sūnų vienatinį, — ir pagalvojęs dar pridūrė: — Tikiu į Panelę švenčiausią...

Kunigas jį pažiūrėjo, pagalvojo ir vėl paklausė:

— O pasakyk, Navikai, jei tu geras katalikas, kas tave sutvėrė?

— Ponas Dievas, — nė nepagalvojęs atsakė "astronomas."

— O kas atpirko?

— Sūnus Dievo!

— O kas pavadino į vierą šventą?

— Dvasia šventa!

— Hm... — susimąstė kunigas ir pagalvojęs dar paklausė: — Kiek kartų per metus eini spaviednės?

— Tris keturis kartus, — netvirtai paaiškino Šmukštaras.

(Būna daugiau).

Tai Didž. Britanijos kariai parašiotininkai. Britų kariuomenė saugo savo svarbią koloniją Viduriniuose Rytuose — Aden, kuri vis smarkiau pradeda puliti partizanai iš kaimyninio Jemeno. Adene yra gausios žibalo versmės.

Kaip naudotis saule?

Saulė — gyvybės, sveikatos šaltinis, bet ir ją naudotis reikia mokėti, nes neprotingai ją naudojantis galima tik didelės žalos sau padaryti. Kadangi ji tuoj pradės karštai kaitinti ir šaltesniuose kraštuose, tai praver tu susipažinti su šiais patarimais, kuriuos duoda Jonas Normanas "Mūsų Pastogėje".

Civilizuoti žmonės, vartdami muilą ir šiltą vandenį, esamus ant kūno paviršiaus natūralinius riebalus nuplaukia ir todėl norint, kad saulės spinduliai nekenktų sivilindami, o gamintų pakankamai D vitamino, reikia odą kuo nors pariebinėti. Priešingu atveju, civilizuoti žmonės, lyginant su laukiniais, kurie nevartoja muilo ir šilto vandens, saulės vitaminų, t. y. D vitamino, gavi mažiau būty žymiai blogesne padėtyje.

Dėl sveikatos, o sveikata yra grožis ir džiaugsmas, patartina ir moterims apsiptaus ar išsimaudžius ne pudruotis, bet geru aliejum, pav. Liquid Nivea, pariebalinti veidą, o ypač vasaros saulėtomis dienomis. Vasarą, kada trumpom rankovėm dėvime marškinus ar ir trumpas kelnaites ar sijonukus, tai patartina plonai išitepti ir kitas nuogas kūno dalis. Lietuvoje moksleiviai, prieš kaitindami saulėje, pasiriebalindavo ir nesūdintu sviestu.

Saulės spindulių veikimas yra skirtingas iš ryto ir vidurdienį. Skirtingas kalnuose ir žemumose; taip pat skirtingas ant vandens ir sniego. Stipriausias saulės spindulių veikimas yra aukštuose kalnuose, nes ten oro sluoksnis plonesnis. Todėl kalnuose priiminėjant saulės vėjas, reikia būti atsargiems, o sergantiesiems jas priiminti tik gydytojo nurodymu. Greičiau nudegame kalnuose, kada yra sniego, ar ant vandens, nes saulės spinduliai, atsimušdami į sniegą ar vandenį, stipriai mus veikia. Taigi taip pat žemumose ant vandens ar prie vandens irgi greičiau nudegame, negu žemumose toliau nuo vandens.

Pradėti saulėje kaitintis patartina ne visai nuogam, bet tik apsinuoginus kūno galūnes. Pirmomis dienomis kaitintis labai trumpą laiką: pav. pradėti nuo penkių minučių ir kasdien ilginti laiką ir vis didesnį kūno plotą ap-

nuoginti. Nuogam po valandą saulėje pabūti yra pakankama norma. Bet diena iš dienos, daug dienų ir daug valandų nuogam būti saulėje nebėra naudinga, o žalinga.

Ką tik pavalgus, ir dar labiau sočiai, nei saulės, nei vandens vonių priiminti t. y. nei kaitintis, nei maudytis, nepatartina. Po valgio turi praeiti bent valanda laiko.

Naudingiausia yra rytinė saulė. Nuo 12-tos iki 15-16 val. vasaromis ir ypač karšto klimato kraštuose saulėje būti nepatartina. Būsite pastebėję, kad toms valandomis vasarotojų paplūdimiai aptuštėja. Lietuvoje, kad ir nelabai karštas klimatas, bet vasaromis po pietų laukų darbininkai porą valandų miegodavo. Kaitinantis saulėje, galva turi būti kuo nors pridengta. Australijoje kitais laikais skrybėlė kaip ir nereikalinga, bet vasaros saulėtai vidurdieniais būtina, bent ilgesnį laiką esant po erdviu dangum. Nenaudinga saulėje per ilgai gulėti, o tuo labiau miegoti, o geriau bet kaip judėti — plaukioti, vaikščioti, žaisti. Turintieji sodus ar daržus, saulėtomis dienomis dirbdami, gali ir ten saulės spinduliuose maudytis.

Nejausime D vitamino stokos, jei kasdien po valandą ir ne paplūdimy nuogi, bet atitinkamai apsiengę būsime saulėtomis dienomis po atviru dangumi. Kadangi yra daug ir dažnai iš eilės lietingų ar tirštai debesuotų dienų, tai, kad neprietrūktume D vitamino, reikia, nors ir ne dažnai, vis dėlto nuogam pabūti saulėtame paplūdimy.

Geriantiems ir rūkantiems ypač reikia daug saulės spindulių. Jei žmonos savo geriančius ir rūkančius vyrus ir mergaites tokius savo sužadėtinius dažniau viliotų į paplūdimius ir ten stengtųsi juos ilgiau saulėje ir vandenyje prilaikyti, tai girtavimas ir rūkymas sumažėtų.

Saulėtų kraštų žmonės, jei saulę protingai naudoja, yra sveikesni, linksmesni ir draugiškesni. Australija yra saulėtas kraštas, tik mes nebūkime šikšnosparniai — nesislapytkime nuo saulės. Visais atvejais labai smerktnas paprotys savait- (Nukelta į 7-tą psl.)

Teisės patarimai

Advokatė M. Sveikauskienė sutiko atsakyti į keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Sveikauskas, Attorney at Law,
8 Belgrade Ave., Roslindale,
Boston, Mass. 02131.

Klausimas

Šių metų sausio mėnesį atėjo į mūsų namus vienos firmos atstovas, ir mes susitarėme, kad jis mums pastatys netoli namų maudy-mosi baseiną (swimming pool). Buvo susitarta, kad baseinas bus pastatytas gerokai prieš vasarai ateinant. Kaina buvo sulgyta — 2,500 dolerių. Mano vyras davė tam atstovui labai smulkius nurodymus, kaip ir iš kokios medžiagos tą baseiną pastatyti. Mes jam davėme net medžiagos pavyzdį, nes mūsų draugai neseniai buvo pastatę tokį swimming pool ir mums labai patiko ta me-

džiaga, iš kurios jų baseinas buvo pastatytas.

Dabar, kai vasara jau čia, tas žmogus mums paskambino ir pasakė, kad jis apsišaukė, nes tokį baseiną pastatyti, kaip mes norime, kaštuotų mažiausiai trys ir pusę tūkstančių, ir kad jis atsisako jį mums pastatyti. Kitą dieną paštą jis grąžino rankpinigius, kuriuos mes jam davėme. Dabar pastatyti baseiną mums žymiai brangiau kainuotų, nes vasarą tokie žmonės labai užimti ir daug lupa.

Ar mes galime priversti firmos atstovą pastatyti tą baseiną už sutartą sumą ir taip, kad dar būtų laiko šiais metais baseinu pasinaudoti?

A. S., L.I., N.Y.

Atsakymas

Iš Tamstos man prisiųsto sutarties nuorašo matyti,

IDOMIOS ir NAUDINGOS KNYGOS Pačiam Skaityti ir Kitam Dovanoti

LEAVE YOUR TEARS IN MOSCOW, Barbaros Armonienės "Kryžiaus kelių" Sibire aprašymas, surašė A. L. Nasvytis, 222 pusl., kaina ...\$3.95.

DEL LAISVOS LIETUVOS. Lietuva socialdemokratų rankai dėl bolševiku okupacijos ir teroro Lietuvoje. Kaina ... 25 Cnt.

PASALIO LIETUVIŲ ŽINYNAS. Pirmasis Antanas Simaitis, dainų, 472 dainos su grafiškomis, apie lietuvių visame pasaulyje. 464 psl. Kaina ... \$5.50.

DIENOJANT "Invenesu karaliene" Kipro Bielinio idomūs atsiminimai. 464 psl. kaina ... \$2.00.

1906 METAI. Kipro Bielinio atsiminimai antroji dalis, 592 puslapis. Kaina ... \$6.00.

LIETUVIŲ DAINOS AMERIKOJE. Surinko ir suredavo Jonas R. 472 dainos su grafiškomis, apie lietuvių visame pasaulyje. 464 psl. kaina ... \$5.50.

SOCIALIZMAS IR RELIGIJA. P. 1906. Vandervelde, vertė V. 25 Cnt.

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-TEUGHT. M. I. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

ZEMAITES RASTAI. Garsiosios m. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

TAVO KELIAS IR SOCIALIZMAS. Parašė Leonas Blumus. Trumpa socializmo aiškinimas. Kaina 25 C.

NEMUNO SONOS. Andriaus Valucko romano antroji dalis, 426 puslapis. Kaina ... \$4.00.

LIETUVIŲ LIAUDIES MENAS. Jo meninių formų plėtojimosi pagrindai. Paulius Galaunė, didelė knyga su daugybe paveikslų, gerame popieruje. Kaina ... \$8.50.

A. Gerutienė

DVI KLAUSIMO PUSĖS

Garsusis rašytojas Markas Tvenas pateko į draugiją, kurioje buvo karštai ginčijamasi skyrybų klausimu.

— Jeigu vyrai būtų protingesni, nebūtų tiek daug skyrybų, — saukė įpykusis ponias. — Bet nebūtų ir tiek daug vedybų, — atkirto Markas Tvenas.

Knyga yra ginklas kovoje dėl naujo šviesaus gyvenimo.

kad sutarty nieko nėra pasakyta dėl datos, iki kurios basenas turi būti pastatytas ir įrengtas. Taip pat Tamstos minimi susitarimai dėl medžiagos kokybės ir dėl kitų detalių, matyti, buvo padaryti žodžiu, ir jie nėra įrašyti sutarty. Medžiagos pavyzdys net nėra paminėtas sutarty. Virš Tamstos vyro parašo yra pasakyta (tai kaip paprastai tokiose sutartyse parašoma), kad rašyta sutartis yra vienintelis susitarimo dokumentas ir kad jokie kiti susitarimai negalioja.

Jei Tamstos paduosite firmą į teismą, teismas galėtų nustatyti terminą, iki kurio darbas turėtų būti atliktas, tačiau teismas jokių būdu negalės jiems nurodyti, kokią medžiagą jie turi pavartoti statybai. Jeigu jie yra nesąžiningi žmonės, jie galėtų pavartoti pigiausią medžiagą, o Tamsta turės jiems už tai sumokėti visą sutartą sumą.

Apgaileitina, kad tokie žmonės gali taip negerai pasielgti su pirkėju, o pirkėjui tenka nukentėti. Patartina, kad tarantais tokiais reikalais, kur įvelta nemaža suma pinigų, žmonės pasitartų su savo advokatu dar prieš pasirašant sutartį. Lai-ku pasitarus su advokatu, būtų išvengta daug nuostolių ir didelių nemalonumų.

NEMUNO SONOS. Andriaus Valucko romano 1905 metų Suvalkijos škininku sukilimo prieš Smetonos diktatūrą. 72ma dalis 280 psl. Kaina ... \$3.00.

LIETUVIŲ IŠEIVIA AMERIKOJE. Vaidai šio krašto lietuvių istoriją, gausiai iliustruota, parašė St. Michelsonas, virš 500 puslapių. Kaina keturis viršais 50.00, miokštai viršais ... \$4.00.

LIETUVIŲ BUDO. Stepono Kalbro labai vaizdingai ir idomiai parašytas atsiminimai apie Lietuvą kėdė 18 m. 1906. 472 dainos su grafiškomis, apie lietuvių visame pasaulyje. 464 psl. Kaina ... \$5.50.

SOCIAL DEMOKRATIJĄ IR BOLŠEVIZMĄ. Parašė K. K. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

VILGŠNIS I PRAEITĮ. K. 2006. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVOS SOCIAL DEMOKRATŲ PARTIJOS PROGRAMINIS GAL. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

KODĖI. AS NETIKIU Į DIEVĄ. Atvira nuomonė, idomūs argumentai. Kaina ... 20 Cnt.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Parašė dr. D. P. 1906. 60 pusl. kaina ... \$1.25.

636 Broadway
So. Boston 27, Mass.

Vietinės žinios

Buvo pelningas mėnuo

So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos fin. sekretorius V. Stelmokas narių susirinkime gegužės 21 d. pranešė, kad per balandžio mėnesį pajamų buvo \$11.231,77, o išlaidų \$10.739,84. Taigi pajamų daugiau \$491,93. Kadangi mėnesio gale prekių buvo \$1.325,33 daugiau, negu pradžioje mėnesio, tuo būdu balandžio mėnuo buvo baigtas su \$1.817,26 pelnu.

Tame susirinkime pagerbti mirę nariai: Antanina Racevičienė, Povilas Kalinauskas, Stasė Matulevičienė ir Ignas Vilėniskis. Priimti du nauji nariai.

Iš perskaityto valdybos protokolo sužinota, kad Lietuvių Kongresui paskirta auka \$50, kurią draugijos atstovai nuveš į Washingtoną.

Draugija atstovams išlaidų negažina, todėl jų nebus tiek, kiek draugija turi teisę pasiūti. Kol kas sutiko draugijai kongrese atstovauti Kotryna Namaksienė, adv. John Grigalus, adv. Anthony Young, John Roman Sr., Jonas Overka, Joseph Kasper J. ir Juozas Petronis. Tikimasi, kad tas

skaičius padidės, ir Bostono didžiausia draugija kongrese turės gausią atstovybę.

Pagaliau Kontrolės komisija prisiėmė savo aktą paskaityti. Tai atliko narys A. Baika.

Komisija tepastebėjo kelis mažmožius, jos nuomone taisytinus, pasiūlė iškabinti didelėmis raidėmis parašytą kaineraštį, iauke pakabinti gerai matomą vakare apšviestą iškabą, kad svečiams iš kitur būtų legviau surasti.

Susiziedavo 3 poros

Susiziedavo Rimas Vizgirda su Danguole Masionyte iš New Jersey; inž. Don Martel iš Wisconsin su Loreta Kontrimaitė; inž. Mikas Pakštys, dabar dirbantis Conn. valstijoje, su Audrone Dragunevičiute iš Hartfordo, šiais metais baigusia meno studijas Philadelphia universitete.

Lietuvių Fondui vėl \$100

Kazys Zaganevičius iš Cambridge per Bronių Utešį Lietuvių Fondui įmokėjo \$100.

Inž. E. Manomaitis vyksta į Kaliforniją

Inž. Eugenijus Manomaitis visą birželio mėnesį apleidžia Bostoną. Jo tikslas pasiekti net Washingtono valstiją ir susipažinti su nauja betono rūšimi — įtemptu betonu. Ta proga jis aplankys ir Rocky Rich užtvanką Washingtono valstijoje. Jis yra paruošęs tos užtvankos projekto tam tikrą dalį, ir todėl jam bus įdomu pažiūrėti, kaip tas jo projektas įvykdytas.

Kartu vyksta ir Irena Manomaitienė ir vienas iš sūnų. Keliaudami žada užsukti ir į Meksiką. Kelionėje, kaip minėta, išbus visą birželio mėnesį.

Linkime daug gražių įspūdžių ir laimingai sugrįžti į Bostoną.

Baigė aukštesniąją mokyklą

Vieną senųjų ir gerųjų aukštesniųjų mokyklų — Bostono mergaičių lotynų mokyklą — baigė Giedrė Galinytė, kuri studijuos Bostono universitete.

Giedrė turi meninių gabumų — jos piešiniu papuoštas šių metų mokyklos baigusiųjų albumas, ji rašo mokyklos leidžiamame laikraštyje, dalyvauja lietuvių jaunimo veikloje.

Mokėsim daugiau mokesčių

Bostono nekilnojamojo turto savininkai, atrodo, gali būti pasirošę už savo turimą šiemet mokėti didesnę mokesčių — \$2-3, o gal ir \$5 nuo \$1.000 vertės. Netrukus tas paaiškės.

Bendruomenės susirinkimas

Šį trečiadienį, gegužės 27 d. 8 val. vak. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos patalpose šaukiamas L. Bendruomenės apylinkės valdybos posėdis, į kurį kviečiami visi organizacijų atstovai. Tos organizacijos, kurios savo atstovų dar nepaskyrė, prašomos juos paskirti.

Pirmieji kongreso atstovai

Bostone Lietuvių Kongreso, kurį Amerikos Lietuvių Taryba šaukia Washingtono Shoreham viešbuty, birželio 26-28 dienomis, atstovais jau išrinkti: Sandaras 7-tos kuopos — inž. A. Čaplikas, J. Lekys ir A. Andriulionis; SLA 43-čios kuopos — J. Lekys.

Pirmoji organizacija paskyrė auką kongresui \$25, antroji — \$10.

Ir kitos organizacijos turėtų pasirūpinti kuo daugiau atstovų išrinkti.

Mirė S. Matulevičienė

Gegužės 14 d. So. Bostono mirė Stasė Matulevičienė, sena Keleivio skaitytoja, palikusi liūdinčius sūnus Juozą ir Alfonsą (Baltimorėje) ir dukteris Albiną Monahan ir Stellą Audickienę (Virginijoje), kuriems reikiame gilią užuojautą.

Vyčių sukaktis

Lietuvos Vyčių kuopa savo 50 metų sukakčiai atžymėti gegužės 31 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje rengia vakarienę su šotkais.

Minės Tragiškąjį birželį

Bostono L. Bendruomenė, Altas ir Balfas 1941 m. birželio masinių išvežimų į Sibirą sukaktį minės birželio 21 d. So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

Zinskiai sugrįžo

Dorchesteriečiai Zinskiai sugrįžo iš Floridos, ten sauleje pasikaitinę 3 mėnesius.

Parduodamas Avone gražus Lietuvių parapijos ribose Ranch tipo namas, mūro frontinė siena, 8 metų, labai gera vieta, tarp namo ir dviejų garažų uždengtas perėjimas, malonus poilsio plotas, visas sklypas yra 15.000 kv. pėdų, 3 miegamieji, valgomasis, baras virtuvėje, apacioje 8 x 12 ofisas.

KETVIRTIS REALTY, 379 Broadway, S. Boston, Mass. Tel. 268-4649

Išnuomojamas didelis kambarys su atskira virtuve ir vonia. 41 Gates St., So. Bostone, tel. AN 9-2000.

South Bostone labai geroj vietoj moderniai šildomos patalpos ofisui, apie 5.000 pėdų. Gali būti pagal reikalą padalintos į mažesnius vietus. Tinka profesionalų ofisams, unijoms, draudimo bendrovėms ir tt. Skambinti: BE 2-9488.

C & P ROOFING CO.

Mes sukūrėme bendrovę, kuri viską atlieka — dengia stogus visokia medžiaga: toliu, skindeliais, skalūnu (slate). Balkonai (piazzas) mūsų specialybė. Nėra darbo, kuris mums būtų mažas ar didelis. Licenzuoti dailidės.

Visokie sienų darbai — išklėjame aliuminiu, skindeliais, plytomis. Licenzuoti dažytojai.

C&P Roofing Co. Du broliai lietuviai Charles ir Peter Kislauksiai Tel. 288-1421 ir GR 9-1805

Skambinti po 5 val. vakaro

ANTANAS ŠIDLAUSKAS

STATYBOS KONTRAKTORIUS Dažymas mūro ir medžio darbai ir kt. Pertvarko verslo ir gyvenamąsias patalpas. Su mumis niekas nepajėgia varžytis. Skambinti nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro tel. LI 2-2776 400 Norfolk Street, Cambridge, Mass.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

ir krautuvė įvairių prekių, priderintų siuntiniam į įvairius U.S.S.R. valdomus kraštus, praneša, kad pagal U.S.S.R.

VNESHPOLSYETORG

patvarkymą siuntiniai priimami siuntėjų pristatytų daiktų (tik ne senų) ar papildomi vietoje krautuvėje. Visi mokesčiai sumokami vietoje išsiunčiant siuntinius, kad gavėjui nereikėtų primokėti.

Priimami užsakymai, čia sumokant nustatytą mokesčių, ir užsakytą daiktą pristatomi U.S.S.R. vietoje. Be to, priimami maisto siuntiniai, sudaryti čia, ar užsakant iš Europos firmų standartiniai ar sudaromi pasirinktinai. Katalogai gaunami anglų, ukrainiečių ir lietuvių kalbomis.

Suinteresuoti gali rašyti lietuviškai. Įstaiga atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

Cosmos Parcels Express Corp. 327 W. Broadway So. Boston, Mass., 02127 Telefonas AN 8-0068 Vedėjas J. Vaičaitis

VASAROTOJŲ DEMESIUI

Geriausią praleisti atostogas garsiaame Cape Cod, Mass., kūrte, puikiame Atlanto vandenyno paplūdimy, gražioje ir patogioje lietuviškoje Jansonų viloje

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville, Mass., 0655.

Svečių patogumui šiemet specialiai padidinta valgykla, salionas ir kiti patobulinimai.

Atidaroma nuo birželio 15 d. ir veiks iki rugsėjo 15 d. Iš anksto kreiptis:

E. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124. (23)

Dorchesterio išnuomojamas šviesus ir šiltas kambarys švaram vyriui ar moteriai. Galima ir su valgiu. Arti autobuso linija. Kreiptis: tel. GE 6-1316 (19)

Peter Maksvytis

Carpenter & Builder 925 E. Fourth St., So. Boston Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamųjų namų ir biiznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro. Telefonas AN 8-3630

Ketvirtis & Co.

JEWELERS—Laikrodžiai-Deimantai Papuošalai Elektros Prietaisai Rūpestingai taisome laikrodžius, žiedus, papuošalus 379 W. BROADWAY SOUTH BOSTON Tel. AN 8-4649

DOVANOS Į LIETUVĄ

Siųskite dovanų sintinius giminėms į Lietuvą per mūsų įstaigą. Čia kalbama lietuviškai, žemomis kainomis galima gauti Lietuvoj labai vertinamų prekių. Patarnaujam greitai ir sąžiningai. Paštu gauti sintiniai greitai pertvarkomi ir pasiunčiami. Siuntiniai nuveina tvarkingai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

174 Millbury Street WORCESTER, MASS. Vedeja B. Sviklienė Tel. SW 8-2868

Apsidrausk

NUO LIGŲ IR NELAIMIŲ Draudžiame nuo polio, visokių kitokių ligų ir nuc nelaimių (ugnis, audra ir kt.) Visais insurance reikalais kreiptis:

BRONIS KONTRIM Justice of the Peace—Constable 598 E. Broadway So. Boston 27, Mass. Tel. AN 8-1761 ir AN 8-2463

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS 220 Savin Hill Ave. Dorchester, Mass. Tel. CO 5-5854

Charles J. Kay

LIETUVIS Plumbing—Heating—Gas—Oil License No. 4839 Į gazo šilumą permaitinti \$265 Telefonas: CO 5-5839 12 MT. VERNON STREET DORCHESTER 25, MASS.

Televiziją ir radiją

Taiso Gerai ir Pigiai JONAS ŽILINSKAS 629 E. Sixth Street South Boston Tel. AN 8-6645

SAV-ON

ROOFING and SIDING CO. 409 W. Broadway, So. Boston AN 8-2150 DAŽOME IR TAISOME Al Steckel F. Pukanasis Res.: 8 Faxon St. Natick Brockton 586-9272 655-0807

Telefonas: AN 8-2805

Dr. Jos. J. Donovan

Dr. J. Pašakarnio

OPEDINIS OPTOMETRISTAS Valandos: nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak. Vakara is anksto susitarus 447 BROADWAY South Boston, Mass.

TEL. AN 8-2124

Dr. Amelia E. Rodd

(RUDOKIUTĖ) OPTOMETRISTĖ Valandos: nuo 10 ryto iki 6 vakaro Trečiadieniais—uždara 445 BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

RADIJO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo Programą Naujojo Anglijos iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM, 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. diena. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka r komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIŠ GYDYTOJAS Valandos: 2-4 ir 6-8 Sekmadieniais ir šventadieniais pagal susitarimą 495 Columbia Road Arti Upham's Corner Dorchester, Mass.

Dr. J. C. Landzius (Seymour)

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas X RAY 534 Broadway, So. Boston, Mass. VALANDOS nuo 2 iki 4 ir 6 iki 7 TEL. AN 8-2712 Namai ir ūkis: 287 Concord Rd., Billerica, Mass. TEL. MO 3-2948

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance 409 W. BROADWAY South Boston, Mass. Office Tel. AN 8-0948

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA 628 EAST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS. TELEFONAS AN 8-4148 Benjamin Moore Dažai Popierios Siemonas Stiklas Langams Visokie reikmenys namams Reikmenys plumbieriams Visokie geležies daiktai

Trans-Atlantic Travel Service

Biletai lėktuvais — parūpina viešbučių užsakymus, padeda sutvarkyti keliones reikalingus dokumentus į visas valstybes.

Tose Pačiose Patalpose DIDŽIAUSIA SIUNTIŲ PERSIUNTIMO ĮSTAIGA NAUJOJOJ ANGLIJOJ

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

390 West BROADWAY, So. Boston 27, Mass., Tel. AN 8-8764 Persiunčiame Jūsų sudarytus siuntinius į LIETUVĄ ir VISAS kitas Rusijos valdomas sritis. Siunčiama nauji įvairūs daiktai ir nekonservuotas maistas. Galima siųsti iki 44 svarų siuntinius, jei siunčiami daiktai telpa dėžėje, kurios dydis yra 14"x13"x20" colių. Iš tolimesnių vietų siųskite siuntinius mūsų viršų nurodytu adresu, įdėdami aiškius siuntėjo ir gavėjo adresus.

Visi dokumentai paruošiami rusų kalba, ir siuntiniai išsiunčiami tiesiog iš BOSTONO per 48 valandas nuo jų priėmimo. Persiuntimo išlaidas ir USSR muitą apmoka siuntėjas.

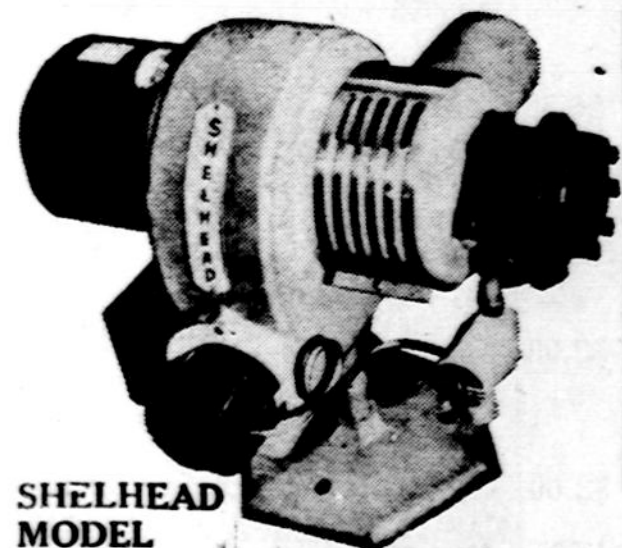
Medžiagas, odas, skarytes, megstinius ir kt. galima pirkti SAVIKAINA mūsų įstaigoje. Taip pat primame užsakymus USSR gaminams, pav., kaip automobiliams, motociklams, dviračiams, įvairiems radijo ir TV aparatams, skalbimo, valymo ir siuvimo mašinoms ir daugeliui kitų daiktų. Siuntėjas sumoka mūsų įstaigoje visą kainą už norimas pristatyti prekes gavėjui, pasirinktas iš katalogo. Prašykite mūsų katalogų.

ISTAIGA LIETUVIŠKA. KREIPKITES LIETUVIŠKAI VISI SIUNTIŲ ĮSITIKINO. KAD MŪSŲ ĮSTAIGA SAŽNIAUSIAI PATARNAUJA IR GIEČIAUSIAI PERSIUNČIA SIUNTINIUS, SIUNTINIAI APDRAUSTI.

Siunčiame su INTURISTO įgaliojimais Siuntiniai priimami kasdien nuo 9 iki 5 val. vak., ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. ir šeštadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. d.

VEDEJAS: JONAS ADOMONIS

Vienas pašaukimas telefonu vertas \$ 25.00

SHELHEAD MODEL

Kodėl nepadaryti taip, kaip padarė daugelis N. Anglijos namų savininkų: savo namų šildymo reikalingą sutvarkė, įsigydami SHELHEAD burnerį. Jo stipri konstrukcija pašalina aptarnavimo sunkumus ir teikia patogumą be rūpesčių per ištisą žiemą. Geras kuro ir pinigų taupytojas. Šitas modelis tinka visokio tipo gyvenamiesiems ir komerciniams namams. SHELHEAD burneris —

.....sumažins jūsų kuro sąskaitas,užtikrins mažiausią šilumos nuostolį,garantuos gerą ir tylų veikimą.

YRA GARANTUOTAS PATENKINIMAS PAČIUOSE BURNERIUOSE

SILDYK NAMUS MŪSŲ SĄSKAITA—50 GALIONŲ ALYVOS

FORTUNA OIL CO.

487 Washington St. Dorchester GE 6-1204 Prieš Teismo Rūmus

This coupon is worth \$25

NAME STREET CITY TEL

We would like further information about your special offer on oil burner installation

VELTUI KIEKVIENAM NAUJAM VARTOTOJUI